

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-80-08

Druk nr 660

Warszawa, 16 czerwca 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o powszechnym
obowiązku obrony Rzeczypospolitej
Polskiej wraz z projektami aktów
wykonawczych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 1. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 28:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ostateczne orzeczenie o zdolności do czynnej służby wojskowej ustalające kategorię zdolności do czynnej służby wojskowej A lub B może być zmienione przez powiatową komisję lekarską z urzędu albo na pisemny wniosek poborowego lub wojskowego komendanta uzupełnień, jeżeli stan zdrowia poborowego uległ istotnej zmianie.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a-4d w brzmieniu:

„4a. O wszczęciu z urzędu postępowania, o którym mowa w ust. 4, zawiadamia się wojskowego komendanta uzupełnień oraz poborowego.

4b. Wniosek o zmianę kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej A lub B poborowy składa za pośrednictwem wojskowego komendanta uzupełnień. Do wniosku poborowy dołącza zaświadczenie lekarskie stwierdzające zmiany w stanie

zdrowia poborowego, jakie nastąpiły od dnia ostatniego orzeczenia ustalającego kategorię zdolności do czynnej służby wojskowej.

- 4c. Do powiatowej komisji lekarskiej nie kieruje się osób, wobec których wydano ostateczne orzeczenie ustalające kategorię zdolności do czynnej służby wojskowej D lub E.
- 4d. Wobec osób, dla których ustalono kategorię zdolności do czynnej służby wojskowej D lub E, przewodniczący powiatowej komisji lekarskiej wszczynając z urzędu postępowanie w sprawie zmiany kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej, jeżeli ostateczne orzeczenie o stopniu zdolności tych osób do czynnej służby wojskowej zostało wydane z naruszeniem przepisów prawa. O wszczęciu tego postępowania powiadamia się wojskowego komendanta uzupełnień oraz poborowego.”;

2) w art. 29:

- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. O skierowaniu poborowego lub żołnierza rezerwy do wojskowej komisji lekarskiej wojskowy komendant uzupełnień, a w przypadku skierowania żołnierza czynnej służby wojskowej dowódca jednostki wojskowej, informuje przewodniczącego tej komisji i przesyła w załączeniu posiadaną dokumentację medyczną dotyczącą stanu zdrowia osoby skierowanej.”,

- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a-3e w brzmieniu:

„3a. W czasie pokoju nie kieruje się do wojskowej komisji lekarskiej osoby, wobec której wydano osta-

teczne orzeczenie ustalające kategorię zdolności do czynnej służby wojskowej D albo E.

- 3b. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej doręcza się na piśmie wraz z uzasadnieniem odpowiednio poborowemu, żołnierzowi rezerwy lub żołnierzowi czynnej służby wojskowej oraz wojskowemu komendantowi uzupełnień w przypadku poborowego i żołnierza rezerwy albo dowódcy jednostki wojskowej w przypadku żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową.
 - 3c. Od orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej przysługuje odwołanie odpowiednio poborowemu, żołnierzowi rezerwy lub żołnierzowi czynnej służby wojskowej oraz wojskowemu komendantowi uzupełnień w przypadku poborowego i żołnierza rezerwy albo dowódcy jednostki wojskowej w przypadku żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową.
 - 3d. Przewodniczący wojskowej komisji lekarskiej informuje wojskowego komendanta uzupełnień o niestawieniu się poborowego albo żołnierza rezerwy, a o niestawieniu się żołnierza czynnej służby wojskowej dowódcę jednostki wojskowej.
 - 3e. Ostateczne orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej jest wiążące dla wojskowych komendantów uzupełnień i dowódców jednostek wojskowych.”;
- 3) w art. 32a ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) na potrzeby przeprowadzenia poboru w szczególności:
 - 1) zapewnia lokal dla wójta lub burmistrza (prezydenta miasta), powiatowej komisji lekarskiej i woj-

skowego komendanta uzupełnień wraz z wyposażeniem oraz przedmioty niezbędne do pracy tych organów, a także pomieszczenia wraz z wyposażeniem, niezbędne przy wprowadzaniu danych do ewidencji wojskowej poborowych;

- 2) może zatrudnić, na podstawie umowy o pracę na czas określony lub umowy zlecenia, nie więcej niż cztery osoby do prac związanych z wprowadzaniem danych do ewidencji wojskowej poborowych i wydawaniem wojskowych dokumentów osobistych poborowym zgłaszającym się do poboru oraz osobę do prowadzenia zajęć z poborowymi w lokalu, w którym jest przeprowadzany pobór;
 - 3) zapewnia porządek w lokalu, w którym jest przeprowadzany pobór, oraz bezpieczeństwo pracy organów, o których mowa w pkt 1, a także odpowiada za zabezpieczenie pomieszczeń i dokumentacji po zakończeniu urzędowania tych organów;
 - 4) przekazuje wójtom lub burmistrzom (prezydentom miast) dotacje celowe, otrzymane z budżetu państwa, na zadania określone w art. 32 ust. 5a.”;
- 4) w art. 33 ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

„1. Poborowi stawiają się do poboru przed wójtem lub burmistrzem (prezydentem miasta), powiatową komisją lekarską oraz wojskowym komendantem uzupełnień, właściwymi ze względu na miejsce ich pobytu stałego. Poborowi zameldowani na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące stawiają się przed wójtem lub burmistrzem (prezydentem miasta), powiatową komisją le-

karską oraz wojskowym komendantem uzupełnień, właściwymi ze względu na miejsce tego pobytu.

2. Poborowi, którzy w okresie od dnia ogłoszenia poboru do dnia jego rozpoczęcia zmienili miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące, zgłaszają się do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na ich nowe miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) wyznacza im miejsce i termin stawienia się do poboru.
 3. Poborowi, którzy po rozpoczęciu poboru na danym terenie zamierzają zmienić miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące, stawiają się do poboru przed opuszczeniem miejsca dotychczasowego pobytu.”;
- 5) art. 34 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 34. Mężczyźni, którzy nie stawili się do poboru do końca roku kalendarzowego, w którym ukończyli dwadzieścia cztery lata życia, są obowiązani zgłosić się do wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na ich miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące w celu uregulowania stosunku do powszechnego obowiązku obrony. Obowiązek ten trwa do czasu ukończenia sześćdziesięciu lat życia.”;
- 6) w art. 39:
- a) w ust. 1:
 - pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1) wybór na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, lub senatora – na czas pełnienia mandatu;
 - 2) kandydowanie do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej lub Parlamentu Europejskiego – do dnia ogłoszenia wyników wyborów;”,
- pkt 6 otrzymuje brzmienie:
- „6) pobieranie nauki w szkole ponadgimnazjalnej – na czas pobierania tej nauki;”,
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Odroczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, udziela się każdorazowo na okres określony w decyzji, o której mowa w art. 39a ust. 1.”,
- c) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:
- „6. Skreślenie z listy studentów, słuchaczy lub uczniów albo wydalenie ze szkoły wyższej, zakładu kształcenia nauczycieli lub szkoły ponadgimnazjalnej, a także niewywiązywanie się poborowego z umowy, o której mowa w art. 132a ust. 3, lub z obowiązku określonego w skierowaniu wskazanym w art. 132b ust. 2, powodują utratę udzielonego odroczenia zasadniczej służby wojskowej z tytułu pobierania nauki.
 - 7. Poborowy, któremu udzielono odroczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4-6, po zakończeniu roku szkolnego (studiów), nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia kolejnego roku szkolnego (studiów), przedstawia wojskowemu komendantowi uzupełnień właściwemu ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czaso-

wego trwającego ponad 3 miesiące zaświadczenie o ukończeniu poprzedniego i rozpoczęciu nowego roku szkolnego (studiów).”;

7) w art. 39a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. O konieczności sprawowania przez poborowego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny, o którym mowa w art. 39 ust. 1 pkt 3, orzeka na wniosek poborowego wójt lub burmistrz (prezydent miasta), określając zgodnie z wnioskiem okres sprawowania opieki, nie dłuższy jednak niż 12 miesięcy.”;

8) w art. 44:

a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) obywateli polskich, którzy stale zamieszkują za granicą i którzy nie posiadają miejsca pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) absolwentów szkół i ośrodków szkolenia Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej, którzy bezpośrednio po zakończeniu studiów (nauki) podjęli służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Więziennej lub Państwowej Straży Pożarnej;”;

b) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wygasają z dniem powrotu poborowego do kraju i zameldowania się na pobyt stały lub pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące. Przepis art. 46 ust. 3 pkt 4 stosuje się odpowiednio.

6. Poborowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wojskowy komendant uzupełnień na jego wniosek, udokumentowany zaświadczeniem wystawionym przez kierownika jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej lub Państwowej Straży Pożarnej, przenosi do rezerwy.”;

9) po art. 44 dodaje się art. 44a w brzmieniu:

„Art. 44a. 1. Poborowego i żołnierza rezerwy przed powołaniem do czynnej służby wojskowej wojskowy komendant uzupełnień kieruje do wojskowej pracowni psychologicznej w celu wydania orzeczenia psychologicznego w zakresie braku przeciwwskazań do odbywania tej służby na stanowiskach, funkcjach wojskowych lub w rodzajach oraz wyspecjalizowanych służbach Sił Zbrojnych wymagających szczególnych predyspozycji.

2. O skierowaniu poborowego lub żołnierza rezerwy do wojskowej pracowni psychologicznej wojskowy komendant uzupełnień informuje kierownika tej pracowni.

3. Kierownik wojskowej pracowni psychologicznej informuje wojskowego komendanta uzupełnień o fakcie niestawienia się poborowego lub żołnierza rezerwy do wojskowej pracowni psychologicznej.

4. Orzeczenie psychologiczne wojskowej pracowni psychologicznej doręcza się na piśmie odpowiednio poborowemu lub żołnierzowi re-

zerwy oraz wojskowemu komendantowi uzupełnień, w zależności od właściwości i procedury postępowania kwalifikacyjnego.

5. Od orzeczenia psychologicznego wojskowej pracowni psychologicznej przysługuje odpowiednio poborowemu lub żołnierzowi rezerwy oraz wojskowemu komendantowi uzupełnień odwołanie do wojskowej pracowni psychologicznej będącej organem wyższego stopnia.
6. Ostateczne orzeczenia psychologiczne wojskowych pracowni psychologicznych są wiążące dla wojskowego komendanta uzupełnień.
7. Wydawanie orzeczeń psychologicznych przez wojskowe pracownie psychologiczne nie narusza uprawnień psychologów tych pracowni i psychologów jednostek wojskowych do prowadzenia innych badań psychologicznych i wydawania opinii psychologicznych w stosunku do kierowanych na te badania poborowych, żołnierzy rezerwy i żołnierzy czynnej służby wojskowej.
8. W celu wydania opinii psychologicznej, o której mowa w ust. 7, na badania psychologiczne kieruje wojskowy komendant uzupełnień w przypadku poborowych i żołnierzy rezerwy oraz dowódca jednostki wojskowej w przypadku żołnierzy czynnej służby wojskowej.
9. Minister Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia, tworzy, przekształca i znosi wojskowe pracownie psychologiczne oraz określa ich siedziby i zasięg działania, z uwzględnieniem w szczególności podziału terytorialnego

państwa i różnych rodzajów oraz wyspecjalizowanych służb Sił Zbrojnych.

10. Minister Obrony Narodowej, uwzględniając stanowiska, funkcje wojskowe lub rodzaje oraz wyspecjalizowane służby Sił Zbrojnych wymagające szczególnych predyspozycji, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres badań psychologicznych, którym jest obowiązany poddać się poborowy lub żołnierz rezerwy;
- 2) tryb odwoływania się od orzeczeń psychologicznych;
- 3) tryb kontroli wykonywania i dokumentowania badań psychologicznych oraz wydawania orzeczeń psychologicznych;
- 4) sposób postępowania z dokumentacją związaną z badaniami psychologicznymi oraz wzory stosowanych dokumentów i orzeczeń, z wyjątkiem wzorów orzeczeń dotyczących badań kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz wykonujących pracę na stanowisku kierowcy.”;

10) w art. 45 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. Poborowych uznanych za zdolnych do czynnej służby wojskowej wojskowy komendant uzupełnień przeznacza do służby, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, orzeczenie właściwej komisji lekarskiej oraz stosownie do potrzeb orzeczenie lub opinię psychologiczną, kwalifikacje zawodowe, a także, w miarę możliwości, życzenia poborowych.

2. Poborowi powinni być powoływani do odbycia czynnej służby wojskowej, w miarę możliwości, w jednostce wojskowej mającej siedzibę w pobliżu ich miejsca pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące.”;

11) w art. 46:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Poborowych niepowołanych do odbycia zasadniczej służby wojskowej z powodu odroczenia tej służby, w przypadku, o którym mowa w art. 39 ust. 1 pkt 3, przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu łącznego okresu trzydziestu sześciu miesięcy tych odroczeń.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a-4e w brzmieniu:

„4a. Poborowych przeznaczonych do służby zastępczej, którym odroczone odbycie tej służby z przyczyn określonych w art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej lub zwolnionych ze służby zastępczej przed jej odbyciem na podstawie art. 31 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu łącznego okresu trzydziestu sześciu miesięcy tych odroczeń lub zwolnień.

4b. Termin przeniesienia do rezerwy określony w art. 46 ust. 3 pkt 2 nie ma zastosowania do poborowych przeznaczonych do służby zastępczej, którzy nie mogli być skierowani do odbycia tej służby lub jej nie rozpoczęli z powodu odroczenia tej służby, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej lub z przyczyn niezależnych

od marszałka województwa, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 2 lit. a-e i pkt 3 i 4.

- 4c. W stosunku do poborowych, o których mowa w ust. 4b, ponowne określenie okresu trzydziestu sześciu miesięcy, a w przypadku absolwentów szkół wyższych osiemnastu miesięcy, w którym podlegają skierowaniu do odbycia służby zastępczej, mają zastosowanie odpowiednio przepisy art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3-6.
- 4d. Poborowych, którym przerwano odbywanie służby zastępczej z przyczyn rozwiązania umowy z podmiotem o wykonywanie pracy przez poborowego skierowanego do odbycia tej służby, przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu łącznego okresu trzydziestu sześciu miesięcy, a w przypadku absolwentów szkół wyższych osiemnastu miesięcy, oczekiwania na skierowanie do odbycia tej służby, następującego po dniu rozwiązania umowy z przyczyn leżących po stronie podmiotu lub po ustaniu innych przyczyn, które uzasadniały przerwanie tej służby.
- 4e. Do okresu, o którym mowa w ust. 4d, wlicza się czas liczony od dnia następującego po dniu przeznaczania do służby zastępczej do dnia jej rozpoczęcia, z wyjątkiem czasu trwania odroczeń lub przyczyn określonych w art. 46 ust. 2 pkt 2-4.”;

12) w art. 48 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na siedzibę szkoły, o której mowa w ust. 1, przesyła wojskowym komendantom uzupełnień właściwym ze względu na miejsce pobytu stałego kobiet albo miejsc ich czasowego pobytu trwającego ponad 3 miesiące

imienne wykazy kobiet podlegających obowiązkowi stawienia się do poboru;”;

13) w art. 49 w ust. 2c:

a) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące oraz adres do korespondencji, a także adres najbliższej rodziny;” ,

b) po pkt 13 dodaje się pkt 13a i 13b w brzmieniu:

„13a) dotyczące szkodliwego używania alkoholu lub używania środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych;

13b) dotyczące orzeczeń lub opinii psychologicznych;”;

14) w art. 50 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Pracodawcy są obowiązani zawiadomić, nie później niż przed upływem 14 dni, wojskowych komendantów uzupełnień, właściwych ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące pracownika, o jego zatrudnieniu i zwolnieniu oraz o kwalifikacjach i zajmowanym stanowisku.

2. Rektorzy szkół wyższych, dyrektorzy zakładów kształcenia nauczycieli, dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych są obowiązani zawiadomić, nie później niż przed upływem 14 dni od dnia zaistnienia zdarzenia, wojskowych komendantów uzupełnień właściwych ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące studenta (ucznia) o przyjęciu go do szkoły, przewidywanym czasie studiów (nauki), powtarzaniu roku lub semestru studiów (nauki), skreśleniu z listy studentów (uczniów)

lub wydaleniu ze szkoły wyższej oraz o uzyskaniu statusu absolwenta szkoły wyższej albo o ukończeniu przez niego nauki w szkole.”;

15) w art. 52:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby podlegające powszechnemu obowiązkowi obrony są obowiązane do osobistego stawienia się na wezwanie właściwych organów w sprawach dotyczących tego obowiązku w terminie i miejscu określonym w wezwaniu oraz do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osobom wezwanym przez właściwy organ do osobistego stawienia się w sprawach dotyczących powszechnego obowiązku obrony przysługuje, na ich żądanie, zwrot kosztów przejazdu do miejsca stawienia się i powrotu do miejsca pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące. Koszty te organ wzywający zwraca na podstawie udokumentowanego oświadczenia osoby wezwanej, według zasad określonych w przepisach o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym.”;

16) w art. 53:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby podlegające obowiązkowi czynnej służby wojskowej są obowiązane do spełniania wojskowego obowiązku meldunkowego, polegającego na zgłaszaniu wójtom lub burmistrzom (prezydentom miast) albo właściwym organom wojskowym zmian miejsca pobytu (zamieszkania), imienia, nazwiska,

wykształcenia i zawodu, a także faktu wyjazdu za granicę na okres dłuższy niż 3 miesiące oraz powrotu z tego wyjazdu.”,

b) ust. 3 i 3a otrzymują brzmienie:

„3. Wójtowie lub burmistrzowie (prezydenci miast):

1) dokonują zameldowania osób podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej po uprzednim wymeldowaniu się ich z poprzedniego miejsca pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące;

2) zawiadamiają wojskowych komendantów uzupełnień oraz wójtów lub burmistrzów (prezydentów miast) właściwych ze względu na poprzednie miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące osób podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej o zmianach zgłoszonych przy spełnianiu wojskowego obowiązku meldunkowego.

3a. Żołnierze rezerwy, którym nadano przydział mobilizacyjny, oraz osoby, którym nadano pracowni- czy przydział mobilizacyjny, a także poborowi, którym wydano karty powołania, mają obowiązek powiadomienia wojskowego komendanta uzupełnień o:

1) zmianie miejsca pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące;

2) wyjeździe za granicę z zamiarem pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące i powrocie z tego pobytu;

- 3) adresie do korespondencji, w przypadku wyjazdu z miejsca pobytu stałego na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

17) w art. 61 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. W razie niestawienia się powołanego do czynnej służby wojskowej bez uzasadnionej przyczyny, starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące, na wniosek wojskowego komendanta uzupełnień, zarządza przymusowe doprowadzenie przez Policję do wskazanej jednostki wojskowej, w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

18) po art. 63a dodaje się art. 63b w brzmieniu:

- „Art. 63b. 1. Przełożony dyscyplinarny lub wojskowy organ porządkowy, o których mowa w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 179, poz. 1750 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1242), może poddać żołnierza czynnej służby wojskowej badaniom koniecznym do ustalenia zawartości alkoholu, środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego w organizmie tego żołnierza, w tym zabiegowi pobrania krwi, w przypadkach:

- 1) zagrażających życiu lub zdrowiu żołnierza lub innych osób;
- 2) zapobieżenia popełnienia przestępstwa, wykroczenia lub przewinienia dyscyplinarnego;

- 3) niedopuszczenia do wykonywania obowiązków służbowych w razie uzasadnionego podejrzenia, że żołnierz znajduje się pod wpływem alkoholu, środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego;
 - 4) osadzenia nietrzeźwego żołnierza w izbie zatrzymań.
2. Żołnierz czynnej służby wojskowej jest obowiązany poddać się badaniom, o których mowa w ust. 1, oraz zabiegom niezbędnym do wykonania podstawowych badań laboratoryjnych, pod warunkiem że dokonywane są przez uprawnionych do tego pracowników służby zdrowia z zachowaniem wskazań wiedzy lekarskiej i nie zagrażają zdrowiu tej osoby.
 3. Odmowę poddania się badaniom, o których mowa w ust. 1, przez żołnierza czynnej służby wojskowej uznaje się jako równoznaczną ze znajdowaniem się przez niego w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych.
 4. O potrzebie przeprowadzenia badania, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie informuje się ustnie żołnierza czynnej służby wojskowej oraz stwierdza ten fakt w rozkazie dziennym. Wyciąg z rozkazu dziennego doręcza się żołnierzowi niezwłocznie oraz poucza się go o prawie, terminie i trybie wniesienia zażalenia.
 5. W razie poddania żołnierza czynnej służby wojskowej badaniom, o których mowa w ust. 1,

żołnierzowi temu przysługuje prawo złożenia zażalenia do bezpośredniego przełożonego osoby lub organu, o których mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia zapoznania go z wynikami badań.

6. Koszty związane z badaniami, o których mowa w ust. 1, pokrywa się z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.
7. Do zamówień na przeprowadzenie badań, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.
8. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje, zakres i sposób dokonywania badań na zawartość alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych, uwzględniając sposób dokumentowania tych badań zapewniający ochronę danych osobowych żołnierzy oraz mając na względzie zachowanie wskazań wiedzy lekarskiej.”;

19) w art. 72 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Osobom powołanym do czynnej służby wojskowej oraz osobom zwalnianym z tej służby przysługuje zwrot kosztów przejazdu do miejsca stawienia się i powrotu do miejsca pobytu stałego albo pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące.”;

20) w art. 76:

- a) ust. 8 i 8a otrzymują brzmienie:

- „8. Minister Obrony Narodowej, a w przypadkach, o których mowa w ust. 4, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, w czasie pokoju mogą mianować na wyższy stopień wojskowy również osoby, które z racji ukończonego wieku lub stanu zdrowia nie podlegają obowiązkowi służby wojskowej, oraz żołnierzy rezerwy:
- 1) w uznaniu ich zasług z tytułu udziału w walkach o niepodległość państwa polskiego;
 - 2) w uznaniu ich szczególnych zasług z tytułu działalności na rzecz suwerennej i demokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) w uznaniu ich zasług z tytułu udziału w misjach i operacjach poza granicami państwa;
 - 4) w uznaniu ich zasług za wykonywanie prac lub zadań na rzecz obronności państwa, w tym tych, którzy:
 - a) działają lub działali w organizacjach pozarządowych, wykonujących działania o charakterze obronnym, edukacyjno-wychowawczym lub w zakresie bezpieczeństwa publicznego,
 - b) są zatrudnieni lub byli zatrudnieni w organach władzy publicznej albo w podmiotach posiadających osobowość prawną,
 - c) posiadają nadany pracowniczy przydział mobilizacyjny lub przydział organizacyjno-mobilizacyjny;
 - 5) jeżeli posiadają nadany przydział mobilizacyjny albo przewiduje się nadanie im takiego przy-

działu i odbyli ćwiczenia wojskowe lub okresową służbę wojskową;

- 6) w przypadkach uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych, pomimo nieodbycia ćwiczeń wojskowych lub okresowej służby wojskowej, jeżeli posiadają zawód lub wykształcenie przydatne na stanowisku służbowym w jednostce wojskowej.

8a. Mianowanie na wyższy stopień wojskowy może nastąpić:

- 1) w przypadku, o którym mowa w ust. 8 pkt 1 i 2, tylko jeden raz:
 - a) szeregowych i podoficerów rezerwy – na pierwszy stopień oficerski (podporucznika),
 - b) oficerów rezerwy – na kolejne stopnie oficerskie do stopnia pułkownika włącznie;
- 2) w przypadkach, o których mowa w ust. 8 pkt 3, tylko jeden raz w ramach danego korpusu kadry zawodowej Sił Zbrojnych;
- 3) w przypadkach, o których mowa w ust. 8 pkt 4, tylko w ramach danego korpusu kadry zawodowej Sił Zbrojnych, jeżeli od poprzedniego mianowania upłynęły co najmniej trzy lata;
- 4) w przypadkach, o których mowa w ust. 8 pkt 5, jeżeli w posiadanym stopniu wojskowym pełnili okresową służbę wojskową lub odbyli odpowiednią liczbę dni ćwiczeń wojskowych;
- 5) w przypadkach, o których mowa w ust. 8 pkt 6, jeżeli posiadają nadany przydział mobilizacyjny przez okres co najmniej roku lub byli zamustrowani na statku żeglugi morskiej przewidzianym

na potrzeby mobilizacyjne i od poprzedniego mianowania upłynęły co najmniej trzy lata.”,

b) uchyla się ust. 11 i 11a,

c) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, tryb i sposób mianowania na stopnie wojskowe, na które mogą mianować Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej albo Minister Obrony Narodowej, oraz stopnie wojskowe, na które mogą mianować organy wojskowe, o których mowa w art. 76 ust. 3 i 7 pkt 3, a także wzór wniosku, uwzględniając w szczególności różne rodzaje czynnej służby wojskowej, o której mowa w art. 55 ust. 1, przebieg służby wojskowej lub przeznaczenie żołnierza rezerwy na wypadek ogłoszenia mobilizacji i czas wojny, a także potrzeby uzupełnieniowe Sił Zbrojnych w zakresie stanu

osobowego.”
d) uchyla się ust. 15;

21) w art. 86:

a) w ust. 1a:

– uchyla się pkt 3,

– pkt 4-6 otrzymują brzmienie:

„4) w dniu rozpoczęcia pełnienia nadterminowej zasadniczej służby wojskowej nie przekroczą trzydziestu lat życia;

5) posiadają wykształcenie co najmniej na poziomie szkoły gimnazjalnej lub podstawowej, jeżeli ukończyli ją do dnia 31 sierpnia 2000 r.;

- 6) nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, umyślnego albo za inne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, za które orzeczono karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) bez warunkowego zawieszenia jej wykonania;”,
- po pkt 6 dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:
- „7) posiadają kwalifikacje i uprawnienia właściwe dla stanowisk służbowych (funkcji), na które mają być wyznaczeni;
 - 8) odbywali zasadniczą służbę wojskową przez okres co najmniej trzech miesięcy.”,
- b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:
- „1b. Nadterminową zasadniczą służbę wojskową mogą pełnić również przez okres do 7 lat żołnierze rezerwy, powołani do tej służby na podstawie dobrowolnego zgłoszenia, jeżeli takie są potrzeby osobowe jednostki wojskowej, a żołnierze ci spełniają łącznie następujące warunki:
 - 1) w dniu rozpoczęcia pełnienia nadterminowej zasadniczej służby wojskowej nie przekroczą trzydziestu lat życia;
 - 2) posiadają wykształcenie co najmniej na poziomie szkoły gimnazjalnej lub podstawowej, jeżeli ukończyli ją do dnia 31 sierpnia 2000 r.;
 - 3) nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, umyślnego albo za inne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, za które orzeczono karę pozbawienia wolności

(aresztu wojskowego) bez warunkowego zawieszenia jej wykonania;

4) posiadają kwalifikacje i uprawnienia właściwe dla stanowisk służbowych (funkcji), na które mają być wyznaczeni.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Żołnierze przyjęci do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej są obowiązani do jej pełnienia przez okres, na jaki się zgłosili.”;

22) w art. 87:

a) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wybrania go na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, lub senatora;”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, wojskowy komendant uzupełnień z urzędu udziela żołnierzom zwolnionym z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem odroczenia zasadniczej służby wojskowej, określając zarazem okres jego trwania. Przepis art. 40 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Żołnierza, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, niepowołanego do odbycia pozostałego okresu zasadniczej służby wojskowej z powodu odroczenia tej służby, w przypadku, o którym mowa w art. 39 ust. 1 pkt 3, wojskowy komendant uzupełnień przenosi do rezerwy w ostatnim dniu upływu łącznego okresu trzydziestu sześciu miesięcy tych odroczeń.”;

23) w art. 87a:

a) w ust. 2:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wybrania na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, lub senatora;”,

– w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 10 w brzmieniu:

„10) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Żołnierza zwolnionego z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej w przypadkach określonych w ust. 2 pkt 4 i 7-9 i ust. 3 pkt 2 i 4, który został pozostawiony w tej służbie na podstawie dobrowolnego zgłoszenia, jeżeli odbywał zasadniczą służbę wojskową i nadterminową zasadniczą służbę wojskową łącznie przez okres krótszy niż dziewięć miesięcy, dowódca jednostki wojskowej pozostawia w zasadniczej służbie wojskowej w celu odbycia pozostałego okresu czasu trwania tej służby.”;

24) w art. 88 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. O konieczności sprawowania przez żołnierza bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny, o którym mowa w art. 39 ust. 1 pkt 3, orzeka na wniosek tego żołnierza wójt lub burmistrz (prezydent miasta), określając każdorazowo zgodnie z jego wnioskiem okres sprawowania tej opieki, jednorazowo nie dłuższy jednak niż dwa miesiące.”;

25) w art. 92 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Absolwenci szkół wyższych zamiast przeszkolenia wojskowego mogą odbywać na własną prośbę zasadniczą służbę wojskową.”;

26) w art. 93 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Poborowych powołuje się do odbycia przeszkolenia wojskowego nie później niż w terminie dwunastu miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia przez wojskowego komendanta uzupełnień o tym, że stali się oni absolwentami szkół wyższych, a w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 46 ust. 2, nie później niż w terminie dwunastu miesięcy od dnia zawiadomienia wojskowego komendanta uzupełnień o ustaniu tych okoliczności. Przepisy art. 46 ust. 3-7 stosuje się odpowiednio.”;

27) w art. 93a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Studenci będący poborowymi po zdaniu egzaminu z przysposobienia obronnego, o którym mowa w art. 166a ust. 3, mogą odbywać przeszkolenie wojskowe w czasie tych studiów.”;

28) w art. 93b po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Studenci zamiast przeszkolenia wojskowego mogą odbywać na własną prośbę zasadniczą służbę wojskową.”;

29) w art. 94 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Studentów, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w art. 93b ust. 1 pkt 2, i nie rozpoczęli przeszkolenia wojskowego z przyczyn wymienionych w art. 87 ust. 2 pkt 2-4, przenosi się do rezerwy z dniem, w którym stali się absolwentami szkół wyższych.”;

30) art. 95 otrzymuje brzmienie:

„Art. 95. 1. Poborowi będący studentami uczelni morskich są obowiązani do odbycia zajęć wojskowych w czasie trwania studiów wyższych w tych uczelniach. Odbycie tych zajęć jest równoznaczne z odbyciem przeszkolenia wojskowego, o którym mowa w art. 93 ust. 1.

2. Zajęcia wojskowe są obowiązkowym przedmiotem nauki objętym planem studiów wyższych, prowadzonym w studium wojskowym będącym jednostką organizacyjną uczelni morskiej.
3. Zajęcia wojskowe mogą również odbywać, za zgodą rektora uczelni morskiej, studentki uczelni morskiej, które w wyniku tej zgody ochotniczo stanęły do poboru i zostały uznane za zdolne do czynnej służby wojskowej.
4. Studentów i studentki, którzy ukończyli zajęcia wojskowe i zdali egzamin z zajęć wojskowych, wojskowy komendant uzupełnień przenosi do rezerwy z dniem zdania tego egzaminu.
5. Koszty związane z utworzeniem i działalnością studium wojskowego, o którym mowa w ust. 2, pokrywa się z części budżetu państwa właściwej dla ministra, który nadzoruje uczelnię morską, w ramach której funkcjonuje to studium.
6. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określa, w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb przeznaczania studentów i studentek uczelni morskich do odbycia zajęć wojskowych oraz czas i sposób ich odbywania,

2) organizację studium wojskowego,

3) programy zajęć wojskowych

– mając na względzie w szczególności sposób i tryb postępowania organów wojskowych i uczelni morskich w zakresie przeznaczania studentów i studentek uczelni morskich do odbycia zajęć wojskowych, czas trwania zajęć wojskowych, termin ich rozpoczęcia i zakończenia, przypadki przeniesienia studentów i studentek uczelni morskich do innych uczelni morskich oraz wzór opinii wydawanej przez organ wojskowy po zdaniu egzaminu z zajęć wojskowych.

7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb pokrywania kosztów związanych z utworzeniem i działalnością studiów wojskowych, uwzględniając fakt pokrywania tych kosztów z części budżetu państwa właściwej dla ministra, który nadzoruje uczelnię morską, w ramach której funkcjonuje studium wojskowe.”;

31) w art. 108 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W stosunku do żołnierzy rezerwy, którzy zostali powołani do okresowej służby wojskowej w trybie ochotniczym, na ich wniosek, nie stosuje się ograniczeń dotyczących czasu pełnienia tej służby, o których mowa w ust. 2.”;

32) w art. 109 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Zaciąg ochotniczy przeprowadza wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce po-

bytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego ochotnika, trwającego ponad 3 miesiące.”;

33) po art. 126 dodaje się art. 126a w brzmieniu:

„Art. 126a. 1. W okresie między dniem doręczenia poborowemu będącemu studentem lub uczniem, który ochotniczo zgłosił się do odbycia zasadniczej służby wojskowej, karty powołania do czynnej służby wojskowej a dniem upływu okresu trzydziestu dni od dnia jego zwolnienia z tej służby nie można tego studenta lub ucznia skreślić z listy studentów lub uczniów oraz zwolnić lub wydalić ze szkoły.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, do dnia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 5, studentowi lub uczniowi udziela się urlopu.

3. W czasie urlopu, o którym mowa w ust. 2, student lub uczeń jest zwolniony z łożenia wszelkich świadczeń na rzecz danej uczelni lub szkoły wynikających z tytułu pobierania w niej nauki.

4. Wojskowy komendant uzupełnień zawiadamia daną uczelnię lub szkołę o zwolnieniu żołnierza będącego studentem lub uczniem, o którym mowa w ust. 1, z zasadniczej służby wojskowej.

5. Studenta lub ucznia, który w terminie trzydziestu dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej zgłosi w szkole, w której pobierał naukę w dniu powołania do tej służby, zamiar kontynuowania tej nauki, przywraca się w prawach studenta lub ucznia i wpisuje na rok lub semestr nauki, który został prze-

rwany z powodu odbywania zasadniczej służby wojskowej. Niezachowanie tego terminu powoduje skreślenie tego studenta lub ucznia z listy studentów lub uczniów oraz jego zwolnienie ze szkoły.”;

34) w art. 127 ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. Decyzję, o której mowa w ust. 1 i 1a, wydaje wójt lub burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące w dniu doręczenia poborowemu karty powołania do zasadniczej służby wojskowej, a w stosunku do żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową – w dniu stawienia się do odbycia tej służby.”;

35) w art. 166a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Studenci i studentki, którzy zaliczyli pierwszy rok studiów, mogą odbyć na swój wniosek przysposobienie obronne w trakcie drugiego roku studiów.”;

36) w art. 176 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Osoby, o których mowa w ust. 1, które mają lub mogą mieć dostęp do informacji niejawnych, podlegają, na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych, właściwemu postępowaniu sprawdzającemu. Poszerzone i specjalne postępowanie sprawdzające przeprowadza właściwa służba ochrony państwa na pisemny wniosek kierownika jednostki organizacyjnej przewidzianej do militaryzacji, do której nadano przydziały organizacyjno-mobilizacyjne.”;

37) art. 199b otrzymuje brzmienie:

„Art. 199b. Obywatelowi polskiemu podlegającemu powszechnemu obowiązkowi obrony może być, z zastrzeżeniem art. 199c ust. 1 i 2, udzielona zgoda na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej, tylko w przypadku gdy odbył on zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe albo bez odbycia tej służby został przeniesiony do rezerwy oraz nie posiada przydziału mobilizacyjnego, pracowniczego przydziału mobilizacyjnego lub przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego i wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego obywatela lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące nie planuje nadania temu obywatelowi żadnego z tych przydziałów.”;

38) w art. 201 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) czas dojazdu do miejsca wykonywania świadczenia osobistego i powrotu do miejsca pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące, nie więcej jednak niż łącznie dwie godziny;”;

39) w art. 204 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Koszty przejazdu do miejsca wykonywania świadczenia osobistego i powrotu do miejsca pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące ponosi jednostka organizacyjna, na której rzecz jest wykonywane świadczenie.”;

40) w art. 210 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wniosek o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, na cele świadczeń w związku z użyciem ich w czasie poboru składa odpowiednio do zadań wojewoda lub starosta.”;

41) w art. 215a uchyla się pkt 5;

42) w art. 224 pkt 3a i 3b otrzymują brzmienie:

„3a) nie zawiadamia wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące pracownika o jego zatrudnieniu i zwolnieniu oraz o kwalifikacjach i zajmowanym stanowisku,

3b) nie zawiadamia wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące studenta (ucznia) o przyjęciu go do szkoły, skreśleniu z listy studentów (uczniów), wydaleniu, udzieleniu mu urlopu w nauce oraz o ukończeniu przez niego studiów (nauki),”.

Art. 2. 1. Skreślenie poborowego do dnia 31 sierpnia 2008 r. z listy uczniów szkoły ponadpodstawowej albo jego wydalenie do dnia 31 sierpnia 2008 r. z tej szkoły powodują utratę udzielonego mu na podstawie art. 39 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 1, odroczenia zasadniczej służby wojskowej z tytułu pobierania nauki.

2. Dyrektorzy szkół ponadpodstawowych do dnia 31 sierpnia 2008 r. są obowiązani zawiadamiać, nie później niż przed upływem czternastu dni od dnia zaistnienia zdarzenia, wojskowych komendantów uzupełnień właściwych ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące ucznia o przyjęciu go do szkoły, przewidywanym czasie nauki, powtarzaniu roku nauki, skreśleniu z listy uczniów lub wydaleniu ze szkoły albo o ukończeniu przez niego nauki w szkole.

Art. 3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 76 ust. 14 oraz art. 95 ust. 3 i 4 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 76 ust. 14 oraz art. 95 ust. 6 i 7 ustawy, o której mowa w art. 1,

w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242.

UZASADNIENIE

Podstawową przesłanką opracowania projektu nowelizacji ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 i Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242) było ograniczenie do minimum przypadków powoływania do czynnej służby wojskowej osób o obniżonych predyspozycjach psychofizycznych, uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz innych środków odurzających lub psychotropowych. W związku z tym propozycje nowych rozwiązań prawnych mają na celu doskonalenie systemu uzupełniania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i zwiększenie skuteczności identyfikacji przez komisje lekarskie osób posiadających takie predyspozycje lub uzależnienia.

Proponowane zmiany w systemie uzupełnień pokojowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej są konsekwencją ustaleń w tej sprawie Kierownictwa Ministerstwa Obrony Narodowej. Zwrócić należy uwagę, że projektowane zmiany nie zawierają przepisów „uwalniających” poborowych od obowiązku odbycia zasadniczej służby wojskowej z powodu np. faktu zażywania lub nawet nadużywania, ale bez cech uzależnień, alkoholu i narkotyków oraz innych środków odurzających lub psychotropowych, ponieważ prowadziłyby to w istocie do promocji zachowań negatywnych i patologicznych (np. celowe zażywanie narkotyków w celu nieodbycia służby wojskowej lub podawanie przez poborowych informacji nieprawdziwych o takim zażywaniu i niemożliwych do weryfikacji w oparciu o postępowanie dowodowe).

Dla wyjaśnienia powyższego problemu zwrócić należy uwagę, że obecnie obowiązujący system uzupełnień pokojowych działa sprawnie i zapewnia właściwe jakościowo uzupełnienie Sił Zbrojnych stanem osobowym. System pokojowego uzupełniania jednostek wojskowych, w zakresie eliminowania przypadków powoływania osób o obniżonych predyspozycjach psychofizycznych, w tym uzależnionych od alkoholu i narkotyków, stanowi proces

ciągły, realizowany począwszy od poboru, aż do chwili powołania do odbycia zasadniczej służby wojskowej, a w dalszej perspektywie nadania przydziału mobilizacyjnego lub przyjęcia do ochotniczych rodzajów czynnej służby wojskowej. W ramach doskonalenia tego systemu stworzono wieloetapowy poziom „filtrów”, co pozwoliło na zwiększenie skuteczności działań w zakresie ograniczania przypadków powoływania do odbycia służby wojskowej poborowych, w stosunku do których istnieje uzasadnione podejrzenie uzależnień od środków odurzających. Na etapie poboru, powiatowe komisje lekarskie na podstawie prowadzonych badań oraz dysponując możliwością kierowania poborowych na dodatkowe badania psychologiczne i psychiatryczne, każdego roku orzekają niezdolność do służby wojskowej w stosunku do 5% spośród stających do poboru z tytułu schorzeń psychicznych (w tym także uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających). Na kolejnym etapie, weryfikacja wszelkiej formy uzależnień poborowych przed ich powołaniem do odbycia zasadniczej służby wojskowej, realizowana jest w bieżącej działalności terenowych wojskowych komisji lekarskich oraz wojskowych pracowni psychologicznych, orzekających o możliwości powołania poborowych na określone stanowiska wojskowe. Przedstawiony obszar działalności pozwala na skuteczne eliminowanie przypadków powołania poborowych uzależnionych. Efektem powyższego jest fakt, że spośród żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową, którzy zostali skierowani do wojskowych komisji lekarskich, zwolniono z tej służby przed jej odbyciem ze względu na stan zdrowia 1,8% z ogólnej liczby pełniących służbę. Spośród wszystkich zwolnionych nie odnotowano natomiast ani jednego przypadku zwolnienia żołnierza z powodu uzależnienia alkoholowego lub narkotykowego, co oznacza, że w ocenie lekarzy orzeczników terenowych komisji lekarskich przypadki używania środków odurzających lub alkoholu nie miały cech uzależnienia i nie stanowiły podstawy do ich zwolnienia. Jak z powyższego wynika pojawiające się sytuacje zażywania środków odurzających lub alkoholu stanowią incydentalne przypadki, jednak i w tym zakresie należy dążyć do ich całkowitej eliminacji.

Zwrócić należy także uwagę na to, że zarówno powiatowe komisje lekarskie, jak też wojskowe komisje lekarskie, w zasadzie pozbawione są podczas prowadzonych badań medycznych informacji dotyczącej uzależnień poborowych od

alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz zagrożeń takim uzależnieniem. Z tego względu projektowane przepisy tworzą przede wszystkim podstawy pozyskiwania tych informacji, a tym samym udoskonalą system orzecznictwa zdrowotnego.

Nie mniej istotną przyczyną opracowania niniejszego projektu jest przyspieszenie procesu profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym zachodzi konieczność przygotowania niezbędnych ilościowo i jakościowo stanów osobowych. Docelowo służbę wojskową pełnić będą żołnierze zawodowi oraz żołnierze ochotniczej służby kontraktowej. Natomiast wszyscy żołnierze nadterminowi z mocy przepisów prawa staną się żołnierzami służby kontraktowej.

Naturalnym i głównym źródłem naboru, w pierwszym okresie profesjonalizacji, do ochotniczej służby kontraktowej będą żołnierze nadterminowej zasadniczej służby wojskowej. W związku z powyższym istnieje potrzeba zwiększenia bazy naboru kandydatów do ochotniczej służby kontraktowej, w taki sposób, aby zapewnić niezbędną liczbę kandydatów do tej formy służby.

Dlatego też zachodzi konieczność nowelizacji wybranych przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Stwierdzić należy, że aktualnie możliwość rozpoczęcia pełnienia nadterminowej zasadniczej służby wojskowej jest zawężona wyłącznie do żołnierzy zasadniczej służby wojskowej, którzy odbyli ją w pełnym wymiarze. Nic nie stoi jednak na przeszkodzie, w aspekcie wymaganych potrzeb Sił Zbrojnych w zakresie profesjonalizacji, aby z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej uczynić rodzaj służby ogólnodostępnej, z oferty której mogliby korzystać, obok żołnierzy zasadniczej służby wojskowej, również żołnierze rezerwy.

Szczegółowe propozycje zmian obejmują m.in.:

- 1) art. 28 – spowoduje uszczegółowienie procedur postępowania przez powiatowe i wojewódzkie komisje lekarskie oraz usprawni ich współdziałanie z wojskowymi komendantami uzupełnień;

- 2) art. 29 – nastąpi uszczegółowienie działalności i trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich i ich relacji z wojskowym komendantem uzupełnień. Zapewnia się w sposób ustawowy, zarówno poborowym, jak i wojskowym komendantom uzupełnień, podobnie, jak w przypadku powiatowych komisji lekarskich, odpowiednie środki odwoławcze od ich orzeczeń. Ponadto wojskowa komisja lekarska również byłaby informowana o przypadkach uzależnienia lub zagrożenia uzależnieniem skierowanego do tej komisji poborowego od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych. W przypadku wojskowych komisji lekarskich obowiązek informowania o tych uzależnieniach spoczywałby na wojskowym komendancie uzupełnień.

Propozycje rozszerzenia zakresu podmiotowego tych przepisów o żołnierzy rezerwy są konsekwencją przyjęcia takich rozwiązań w projektowanym art. 44a dotyczącym kierowania zarówno poborowych, jak i żołnierzy rezerwy do wojskowych pracowni psychologicznych. Natomiast rozszerzenie tego przepisu również na żołnierzy czynnej służby wojskowej wynika z potrzeby zapewnienia jednolitych rozwiązań prawnych również dla tej grupy osób;

- 3) art. 32a – proponowana zmiana ma charakter precyzujący i nie wywoła skutków finansowych dla budżetu państwa;
- 4) art. 39 – zgodnie z art. 99 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej do Senatu może być wybrany obywatel polski mający prawo wybierania, który najpóźniej w dniu wyborów kończy 30 lat. Zatem zniesienie górnej granicy wieku 28 lat życia podlegania przez poborowych obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej (art. 1 pkt 14 lit. a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o służbie zastępczej – Dz. U. Nr 180, poz. 1496) nie wyklucza teoretycznej możliwości powołania do tej służby osób, które są senatorami lub prowadzą kampanię wyborczą do Senatu. Z tego względu propozycja zmiany wprowadza możliwość udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej również z tych tytułów;

- 5) art. 44 – dodanie w art. 44 ust. 5 jest konsekwencją unormowania kwestii przenoszenia do rezerwy poborowych przebywających czasowo za granicą, jednak obowiązujące przepisy nie uwzględniają takich regulacji w stosunku do poborowych przebywających za granicą na stałe i powracających do kraju.

Natomiast proponowany w art. 44 ust. 6 uwzględnia fakt przenoszenia do rezerwy absolwentów szkół Policji i innych formacji uzbrojonych, jeżeli po ukończeniu tych szkół w dalszym ciągu pełnią służbę w tych formacjach;

- 6) dodanie art. 44a – propozycje te w ust. 9 pozwalają na uporządkowanie struktury, funkcjonowania i działalności wojskowych pracowni psychologicznych, które obecnie nie posiadają w tym zakresie unormowania prawnego. W stosunku do dotychczasowych propozycji zmian ustawowych, proponuje się m.in. jednoznacznie umocować kwestie wydawania przez wojskowe pracownie psychologiczne orzeczeń po badaniach psychologicznych oraz stworzenie prawnej możliwości i procedury odwołania od nich, które w chwili obecnej jest niemożliwe ze względu na brak struktur odwoławczych w systemie wojskowych pracowni psychologicznych (wszystkie pracownie są równorzędne). Ponadto zasadnym jest, aby tworzenie, przekształcanie i znoszenie wojskowych pracowni psychologicznych oraz określanie ich siedziby, zasięgu i zakresu działania, jak również właściwości instancyjnej nastąpiło przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

Wyjaśnić należy, że aktualnie funkcjonujące przy wojewódzkich sztabach wojskowych wojskowe pracownie psychologiczne zabezpieczają diagnozowanie poborowych w procesie ich przeznaczania do służby wojskowej na określonych stanowiskach i funkcjach. Specyfika służby na określanych stanowiskach i funkcjach przeznaczonych dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej wymaga psychologicznych badań diagnostyczno-prognostycznych w stosunku do poborowych przeznaczanych na te stanowiska i funkcje, określających zdolności psychofizyczne do ich wykonywania oraz wydania stosownych orzeczeń. Orzekanie o zdolności poborowych na określonych stanowiskach i funkcjach w procesie ich przeznaczania do

służby wojskowej realizowane jest przez 16 wojskowych pracowni psychologicznych i 19 ich placówek. Funkcjonowanie ich jest oparte na 165 etatach, z czego 95 to pracownicy merytoryczni (w tym 82 psychologów) i 70 administracyjni. Aktualnie na badania do wojskowych pracowni psychologicznych kieruje się poborowych przeznaczonych do obsadzenia 23 tys. specjalistycznych stanowisk wojskowych. W skali roku kalendarzowego stanowi to powołanie na specjalistyczne stanowiska w ramach zasadniczej służby wojskowej 30,6 tys. poborowych. Jednakże z uwagi na fakt, że przeciętnie 25-30% badanych kandydatów w wyniku badań psychologicznych nie uzyskuje pozytywnych orzeczeń na stanowiska i specjalności kierowane przez wojskowe komendy uzupełnień, na badania do wojskowych pracowni psychologicznych wojskowe komendy uzupełnień kierują rocznie ok. 70-80 tys. poborowych.

Wyjaśnić należy również, że wojskowe pracownie psychologiczne są autonomicznymi organami i nie są właściwe w zakresie orzekania o zdolności do czynnej służby wojskowej. Są one jednostkami organizacyjnymi usytuowanymi w resorcie obrony narodowej (obecnie funkcjonującymi przy wojewódzkich sztabach wojskowych, ale nie w ramach ich struktury), posiadającymi status jednostek budżetowych, tworzonych przez Ministra Obrony Narodowej i finansowanych z budżetu państwa z części, której jest on dysponentem. Ust. 1 projektowanego art. 44a określa, że pracownie te są właściwe w zakresie „wydania orzeczenia psychologicznego w zakresie braku przeciwwskazań w odbywaniu tej służby na stanowiskach, funkcjach wojskowych lub w rodzajach oraz wyspecjalizowanych służbach Sił Zbrojnych wymagających szczególnych predyspozycji”. Zatem powyższe orzeczenia stanowią o stwierdzeniu możliwości odbywania przez poborowych służby wojskowej na określonych specyficznych stanowiskach wojskowych, na których wymagana jest odpowiednia odporność oraz stan emocjonalny i psychiczny. Natomiast wojskowe komisje lekarskie, niezależnie od orzekania o zdolności do czynnej służby wojskowej, na potrzeby dokonania przeznaczenia poborowych, orzekają również o braku przeciwwskazań do służby w określonym rodzaju Sił Zbrojnych i rodzaju wojsk oraz na stanowiska lub

funkcje, na których wymagane są szczególne predyspozycje zdrowotne. Jednakże w tym przypadku ocenie podlega stan zdrowia fizycznego i psychicznego, który możliwy jest do określenia przez zastosowanie konwencjonalnych metod badania lekarskiego. Szczegółowy zakres kompetencji wojskowych komisji lekarskich oraz wojskowych pracowni psychologicznych w zakresie oceny braku przeciwwskazań do służby na określonych stanowiskach wojskowych, określa rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad przeznaczania poborowych do służby wojskowej (Dz. U. Nr 68, poz. 597, z późn. zm.);

- 7) art. 45 – proponuje się usprawnić system przeznaczania poborowych do zasadniczej służby wojskowej, przyznając wprost ustawowe kompetencje wojskowym komendantom uzupełnień do kierowania poborowych na badania psychologiczne do wojskowych pracowni psychologicznych. Jednocześnie do wydawania opinii w tych sprawach przed powołaniem poborowego do służby wojskowej zostałyby uprawnione wyłącznie wojskowe pracownice psychologiczne, co usprawni tryb postępowania oraz poprawi jakość opinii, ze względu na merytoryczne przygotowanie psychologów wojskowych w obszarze warunków odbywania służby wojskowej;
- 8) art. 46 – propozycja zmiany wynika z faktu, że odroczenia zasadniczej służby wojskowej wynikające z konieczności sprawowania opieki nad członkiem rodziny mogą być wydawane na okres do 12 miesięcy, jednak decyzje organów gmin o uznaniu konieczności takiej opieki nie określają czasu sprawowania tej opieki. Ponadto obecnie trzykrotne udzielenie takiego odroczenia skutkuje przeniesieniem poborowego do rezerwy. W przypadku jednak wydania takich decyzji np. na okres 1 miesiąca, faktyczne przeniesienie do rezerwy nastąpiłoby już po trzech miesiącach od dnia wydania pierwszej decyzji. Z tego względu proponuje się znieść limit udzielanych odroczeń i zastąpić go łącznym okresem odroczenia z tego tytułu.

Ponadto dodano w art. 46 ust. 4a normujący okresy, w których poborowy nie odbywa służby zastępczej, ze wskazaniem, że okresów tych nie wlicza się

do terminów, o których mowa w art. 46 ust. 3 pkt 2, po upływie których następuje przeniesienie poborowego do rezerwy;

- 9) art. 49 – zapewnia się ustawowo możliwość przetwarzania w ewidencji wojskowej danych dotyczących uzależnień oraz wynikających z opinii psychologicznych. Do zamieszczenia takiej regulacji prawnej zobowiązuje przepis art. 27 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), który zabrania bez upoważnienia ustawowego przetwarzania danych m.in. o stanie zdrowia i nałogach;
- 10) art. 52 – propozycja zmiany ust. 1 w art. 52 jest konsekwencją unormowania kwestii prowadzenia badań psychologicznych w stosunku do poborowych przed ich powołaniem do czynnej służby wojskowej;
- 11) art. 63b – upoważnia się przełożonych dyscyplinarnych i wojskowe organy porządkowe, o których mowa w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370, z późn. zm.) do poddawania żołnierzy czynnej służby wojskowej badaniom koniecznym do ustalenia zawartości alkoholu lub środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego w ich organizmie. Zwrócić należy uwagę, że żołnierze czynnej służby wojskowej wykonują niejednokrotnie obowiązki służbowe z wykorzystaniem broni palnej i m.in. z tego względu powinni być poddawani takim badaniom. Zapewnia się jednak ochronę prawną żołnierzom w przypadku nieuzasadnionego poddania ich tym badaniom;
- 12) art. 76 – umożliwienie mianowania na wyższy stopień wojskowy osób, które włożyły szczególny wkład w działalność na rzecz suwerennej i demokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej. Obecnie obowiązujący system mianowań nie pozwala na usatysfakcjonowanie tych osób, dlatego należy dokonać proponowanej zmiany w przedmiotowej ustawie. Ponadto proponowana nowelizacja przepisów w art. 76 przedmiotowej ustawy w sposób znaczący uprości i uczyni czytelną procedurę mianowania oraz pozwoli na jednoznaczne określenie kogo i za co można mianować na wyższy stopień

wojskowy, a także ograniczy ilość delegacji ustawowych z dwóch do jednej, do wydania rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w tej sprawie;

- 13) art. 87 – w stosunku do dotychczasowego zakresu zmian w art. 87 proponuje się rozszerzyć nowelizację tego przepisu o zmianę jego ust. 2 pkt 3 polegającą na wprowadzaniu przypadku zwolnienia żołnierza z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem również ze względu na możliwość jego wybrania do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Uzasadnienie tej zmiany jest analogiczne, jak w przypadku zaproponowanej zmiany w art. 39 ust. 1 pkt 1 i 2.

Propozycja dodania w art. 87 ust. 4a ma na celu doprecyzowanie trybu postępowania organów wojskowych w zakresie przenoszenia do rezerwy żołnierzy, zwolnionych z zasadniczej służby wojskowej z uwagi na konieczność sprawowania przez nich bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny, którzy z tego tytułu korzystają tak jak poborowi z odroczenia tej służby na mocy art. 39 ust. 1 pkt 3. Wygaśnięcie udzielonego po raz trzeci tego odroczenia poborowym skutkuje przeniesieniem do rezerwy z urzędu zgodnie z art. 46 ust. 4, co nie ma zastosowania w stosunku do żołnierzy mimo, że w dalszym ciągu zachodzi konieczność sprawowania przez niego opieki nad członkiem rodziny;

- 14) art. 86 i 87a – rozszerzenie – w związku z koniecznością przyspieszenia procesu profesjonalizacji Sił Zbrojnych – bazy naboru ochotników do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przez podniesienie granicy wieku warunkującego możliwość przyjmowania do tej służby z dotychczasowych dwudziestu pięciu do trzydziestu lat oraz umożliwienie przyjmowania do tej formy służby żołnierzy rezerwy;

- 15) art. 88 – powyższa propozycja jest konsekwencją wprowadzenia zmiany w art. 39 ust. 4 i art. 39a ust. 1 procedowanego projektu w zakresie udzielania odroczeń i przenoszenia do rezerwy poborowych uznanych za sprawujących bezpośrednią opiekę nad członkiem rodziny. Ponadto w nowym brzmieniu tego przepisu wskazuje się członków rodziny uprawnionych do sprawowania bezpośredniej opieki przez żołnierza oraz

- uszczegóławia się sposób wszczęcia postępowania administracyjnego w tych sprawach, wprowadzając wymóg złożenia wniosku przez żołnierza;
- 16) art. 93a ust. 1, art. 166a ust. 1 – proponowana zmiana ma na celu dostosowanie przepisów nowelizowanej ustawy do przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.);
 - 17) art. 93 – powyższa propozycja zmiany ust. 2 reguluje możliwość przesunięcia absolwentowi szkoły wyższej terminu powołania na przeszkolenie wojskowe do czasu ustania przyczyn lub okoliczności wyłączających to powołanie;
 - 18) art. 92, 93b i 126a – poszerza się prawne możliwości ochotniczego odbywania zasadniczej służby wojskowej przez poborowych studentów i absolwentów szkół wyższych. Nie ulega wątpliwości, że jakość wykszolenia i kwalifikacje poborowego będącego studentem lub posiadającego wykształcenie wyższe jest z punktu potrzeb uzupełnieniowych Sił Zbrojnych bardziej korzystna;
 - 19) art. 94 – proponowana zmiana ust. 3 ma charakter porządkowy, dostosowujący ten przepis do treści art. 87 ust. 2 zmienionego ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o służbie zastępczej (Dz. U. Nr 180, poz. 1496);
 - 20) art. 95 – wprowadzono nowe brzmienie ust. 3 tego przepisu, ponieważ obecny art. 95 ust. 3 ma charakter niekonstytucyjny oraz materia do uregulowania zawarta w art. 95 ust. 3 pkt 2 i 3 powinna zostać uregulowana aktem rangi rozporządzenia;
 - 21) art. 108 – zmiana ta jest wprawdzie uzasadniona potrzebami Sił Zbrojnych w zakresie powoływania żołnierzy rezerwy do pełnienia służby okresowej w specjalnościach deficytowych (nieszkolonych w Siłach Zbrojnych), ale dotyczy ona wyłącznie przypadków, w których powołanie do tej służby następuje w sposób ochotniczy na wniosek żołnierza rezerwy. Dotychczasowe rygory czasowe zbędnie ograniczały uprawnienia żołnierzy rezerwy ochotników w tym zakresie;

- 22) art. 176 – projektowana zmiana pozwoli uregulować kwestie przeprowadzania postępowań sprawdzających wobec osób kierowanych do służby w jednostkach zmilitaryzowanych, które mają lub mogą mieć dostęp do informacji niejawnych; proponowane rozwiązanie byłoby zbieżne z obowiązującym już unormowaniem zawartym w art. 64 ustawy, które dotyczy żołnierzy rezerwy;
- 23) art. 210 – zmiana ma zapewnić wojewodom oraz starostom możliwość korzystania ze świadczeń w ramach prowadzonego poboru. Wskutek powyższej zmiany uchyla się pkt 5 w art. 215a;
- 24) art. 33 ust. 1-3, art. 34, art. 39 ust. 7, art. 45 ust. 2, art. 48 ust. 3 pkt 2, art. 49 ust. 2c pkt 9, art. 50 ust. 1 i 2, art. 52 ust. 3, art. 53 ust. 2-3a, art. 61 ust. 2, art. 72 ust. 1, art. 109 ust. 2a, art. 127 ust. 1b, art. 199b, art. 201 ust. 3 pkt 1, art. 204 ust. 6, art. 224 pkt 3a i 3 – proponowana korekta w treści wymienionych przepisów (zastąpienie wyrazów „pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące” wyrazami „pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące”) jest spowodowana dostosowaniem przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony do znowelizowanych przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2001 r. Nr 87, poz. 960, z późn. zm.) zmienionej ustawą z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin;

Ponadto, w związku ze zmianą w art. 50 ust. 2, a w jej konsekwencji również w art. 39 ust. 6, wprowadzono odpowiednie regulacje przejściowe (art. 2 niniejszego projektu) dotyczące sytuacji prawnej i zachowania uprawnień poborowych pobierających naukę do dnia 31 sierpnia 2008 r. w szkołach ponadpodstawowych i korzystających z tego tytułu z odroczenia zasadniczej służby wojskowej oraz obowiązków dyrektorów tych szkół w zakresie powiadamiania wojskowych komendantów uzupełnień o poborowych pobierających naukę w tych szkołach.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. nr 169, poz. 1414) projekt ustawy został

udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Obrony Narodowej.

Jednocześnie, stosownie do § 10 ust. 6a uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), wyjaśnienia wymaga, że do przedmiotowego projektu nie odnotowano zgłoszeń podmiotów zainteresowanych pracami nad tym projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa. Ponadto w wykonaniu § 10 ust. 7 wskazanej uchwały, wyjaśnia się również, że projekt ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z opinią Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Zakres obowiązywania projektowanych regulacji prawnych

Projektowane przepisy dotyczą osób podlegających powszechnemu obowiązkowi obrony, żołnierzy czynnej służby wojskowej oraz żołnierzy rezerwy. W stosunku do obowiązujących regulacji, zakłada się usprawnienie systemu poboru i zwiększenie skuteczności identyfikacji przez komisje lekarskie poborowych o obniżonych predyspozycjach psychofizycznych, uzależnionych od alkoholu.

Projekt ustawy będzie oddziaływał również w zakresie dotyczącym wymienionych poborowych na działalność powiatowych komisji lekarskich, wojskowych komisji lekarskich, wojskowych komendantów uzupełnień, wójtów lub burmistrzów (prezydentów miast) oraz na kierowników zakładów opieki zdrowotnej i lekarzy wykonujących praktykę lekarską, w tym w ramach grupowej praktyki lekarskiej, oraz stacjonarne lub niestacjonarne zakłady leczenia uzależnień od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych.

Projektowane zmiany poszerzają także dotychczasową bazę naboru ochotników do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej.

Z powyższych względów będą one miały wpływ na żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową, którzy będą mogli ubiegać się o przyjęcie do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej już po odbyciu 3 miesięcy zasadniczej służby wojskowej.

Projektowane zmiany będą miały również korzystny wpływ na żołnierzy rezerwy, uprawniając ich, przez rozszerzenie bazy naboru do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, do zgłaszania się o przyjęcie w trybie ochotniczym do tej służby. Obecnie żołnierze rezerwy nie mogą pełnić nadterminowej zasadniczej służby wojskowej.

Ponadto w stosunku do obecnie obowiązujących regulacji, wobec potencjalnych kandydatów do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej:

- podnosi się górną granicę wieku przyjęcia do tej służby z 25 do 30 lat życia,
- łagodzi się rygory dotyczące wykształcenia – obecny minimalny poziom wykształcenia obejmujący szkołę ponadgimnazjalną obniża się do poziomu szkoły gimnazjalnej, czym wprowadza się podobne regulacje jak w przypadku wymogów przyjęcia kandydatów do korpusu szeregowych zawodowych, określonych w art. 10 pkt 3 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750, z późn. zm.),
- ogólną przesłankę dotyczącą karalności ogranicza się do przypadków, w których kara sądowa była orzeczona za przestępstwo umyślne – w ten sposób Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej nie uchylają się od kwestii związanych z działalnością wychowawczą wobec żołnierzy karanych i nie pozbawiają zarazem życiowej szansy ochotników, którzy mieli wprawdzie konflikt z prawem, ale popełnione przez nich czyny miały charakter wykroczenia lub przestępstwa popełnionego z winy nieumyślnej.

W zamian wprowadza się nową przesłankę przyjęcia do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, związaną z posiadanymi przez kandydata (zarówno żołnierza zasadniczej służby wojskowej, jak i żołnierza rezerwy) kwalifikacjami i uprawnieniami zgodnymi ze stanowiskiem służbowym, na które kandydat ten miałby być wyznaczony. Przesłanka ta ma zatem ścisły związek z kwestiami wynikającymi z podniesienia poziomu profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Projektowane zmiany dotyczą także osób kierowanych do służby w jednostkach zmilitaryzowanych, które mają lub mogą mieć dostęp do informacji niejawnych oraz właściwych służb ochrony państwa, które prowadzić będą w stosunku do tych osób postępowania sprawdzające.

2. Konsultacje społeczne

Uwzględniając zakres regulacji prawnej projekt został poddany konsultacjom społecznym na szczeblu samorządu terytorialnego, samorządu zawodowego lekarzy, instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem zagrożeniom uzależnień od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych. Projekt ustawy był przedmiotem porządku obrad Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W projekcie zamieszczono uwagi zgłoszone przez Przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Psychologicznego oraz Prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanej nowelizacji ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej nie będzie skutkowało dodatkowymi wydatkami w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej.

Zgodnie z decyzją budżetową na rok 2008 nr 72/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 lutego 2008 r. – ostateczny limit żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej określono na poziomie 9.000. W przypadku większej liczby ochotników do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej w 2008 r. – po wprowadzeniu systemu motywacyjnego

– może wystąpić konieczność dokonania stosownych przesunięć między poszczególnymi działami i rozdziałami klasyfikacji budżetowej w ramach budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej.

Nowelizacja ustawy pozwoli powoływać do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej żołnierzy rezerwy. W związku z tym, baza naboru poszerzy się o ok. 300 tys. żołnierzy, którzy odbyli zasadniczą służbę wojskową i spełniają wymagane kryteria (wykształcenie, wiek, umiejętności itp.). Umożliwi to również powoływanie żołnierzy, którzy odbyli zasadniczą służbę wojskową w wymiarze co najmniej 3 miesięcy – tj. spośród ok. 70 tys. żołnierzy aktualnie odbywających tę służbę i powołanych do tej służby w kolejnych miesiącach.

Szacuje się pozyskanie do tej formy służby w latach 2008-2009 ponad 10.000 żołnierzy z zasadniczej służby wojskowej oraz ponad 4.000 spośród żołnierzy rezerwy.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projekt nowelizacji wybranych przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, z uwagi na swój zakres podmiotowy będzie miał pozytywny wpływ na rynek pracy, przez zapewnienie w okresie najbliższych dwóch lat miejsc pracy dla ok. 10.000 obywateli.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na przedsiębiorczość, a także na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionów.

7. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej

Zakres projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/1118/08/DP/ik

Warszawa, dnia 30 maja 2008 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem (pismo nr RM-10-80-08) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Bogdan Klich
Minister Obrony Narodowej

URZĄD
SEKRETARZA STANU
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

2008-06-02

DEPARTAMENT UNII EUROPEJSKIEJ	
Wpł.	0 J. 1
DRM -	

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia

**w sprawie struktury i funkcjonowania wojskowych pracowni psychologicznych w Siłach
Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 44a ust. 9 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 i Nr 277, poz. 2742, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242 oraz z 2008 r. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zasady tworzenia, przekształcania i znoszenia wojskowych pracowni psychologicznych;
- 2) siedziby i zasięg działania wojskowych pracowni psychologicznych.

§ 2. W celu sprawnego funkcjonowania wojskowych pracowni psychologicznych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) tworzy się etaty wojskowych pracowni psychologicznych oraz wprowadza się jednolite podporządkowanie służbowo – merytoryczne;
- 2) tworzy się Wojskową Pracownię Psychologiczną Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych;
- 3) przekształca się pracownie psychologiczne z siedzibą w Bydgoszczy, Gdańsku, Warszawie, Krakowie i Wrocławiu na Regionalne Wojskowe Pracownie Psychologiczne;
- 4) przekształca się placówki pracowni psychologicznych z siedzibą we Włocławku, Pile, Ostrowie Wielkopolskim, Siedlcach, Radomiu, Sieradzu, Gdyni, Słupsku, Elku, Elblągu, Koszalinie, Bolesławcu, Świdnicy, Częstochowie, Zielonej Górze, Nowym Sączu, Zamościu, Jarosławiu i Bielsku Białej w Wojskowe Pracownie Psychologiczne;
- 5) zmienia się nazwy pracowni psychologicznych z siedzibą w Białymstoku, Poznaniu, Łodzi, Olsztynie, Szczecinie, Gliwicach, Gorzowie Wielkopolskim, Opolu, Lublinie, Rzeszowie i Kielcach na Wojskowe Pracownie Psychologiczne.

§ 3. Regionalnym Wojskowym Pracowniom Psychologicznym podporządkowuje się Wojskowe Pracownie Psychologiczne stosownie do terytorialnego podziału administracyjnego kraju:

- 1) Regionalnej Wojskowej Pracowni Psychologicznej w Bydgoszczy podporządkowuje się Wojskowe Pracownie Psychologiczne z siedzibą we Włocławku, Poznaniu, Pile, Ostrowie Wielkopolskim, Szczecinie, Koszalinie, Łodzi i Sieradzu;

- 2) Regionalnej Wojskowej Pracowni Psychologicznej w Warszawie podporządkowuje się Wojskowe Pracownie Psychologiczne z siedzibą w Siedlcach, Radomiu, Białymstoku, Lublinie i Zamościu;
- 3) Regionalnej Wojskowej Pracowni Psychologicznej w Wrocławiu podporządkowuje się Wojskowe Pracownie Psychologiczne z siedzibą w Bolesławcu, Świdnicy, Gliwicach, Opolu, Częstochowie, Gorzowie Wielkopolskim, Zielonej Górze i Bielsku Białej;
- 4) Regionalnej Wojskowej Pracowni Psychologicznej w Krakowie podporządkowuje się Wojskowe Pracownie Psychologiczne z siedzibą w Nowym Sączu, Kielcach, Rzeszowie i Jarosławiu;
- 5) Regionalnej Wojskowej Pracowni Psychologicznej w Gdańsku podporządkowuje się Wojskowe Pracownie Psychologiczne z siedzibą w Gdyni, Słupsku, Olsztynie, Ełku i Elblągu.

§ 4. Utrzymuje się Pracownię Psychologiczną Marynarki Wojennej w Gdyni i pozostawia się w podporządkowaniu Dowódcy Marynarki Wojennej.

§ 5. Zasięg działania wojskowych pracowni psychologicznych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Przedkładany projekt rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie struktury i funkcjonowania wojskowych pracowni psychologicznych w resorcie obrony narodowej zakłada wprowadzenie zmian z zakresu struktury organizacyjnej, określenie zakresu kompetencyjnego i właściwości instancyjnych oraz nadzoru służbowo – merytorycznego w obszarze psychologii pracy i służby wojskowej. Podstawę prawną do opracowania projektu stanowi upoważnienie zawarte w art. 44a ust. 9 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Aktualnie pracownie psychologiczne nie posiadają nadzoru merytorycznego (w wyniku likwidacji Centralnej Pracowni Psychologicznej WP, Zakładu Psychologii Pracy i Służby Wojskowej IHP WAM, a od roku 2004 okręgowych pracowni psychologicznych).

Pracownie psychologiczne pozbawione zostały dopływu nowych metod i możliwości ich weryfikacji. W wyniku tych zmian także osoby badane pozbawione zostały możliwości odwoływania się od wyników badań prowadzonych w wojskowych pracowniach psychologicznych. Projekt rozporządzenia zakłada odbudowanie struktury psychologii pracy i służby wojskowej, a tym samym rozwiązanie powyższych problemów.

W projektowanym rozporządzeniu nadzór służbowy nad pracownikami psychologicznymi psychologii pracy w wojsku powierzony został Szefowi Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych. Jego organem wykonawczym w tym zakresie czyni się Kierownika Wojskowej Pracowni Psychologicznej Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, którą proponuje się utworzyć w wyżej wymienionym Inspektoracie.

Kierownik Pracowni przy pomocy Pracowni Psychologicznej:

- określa kierunki działalności pracowni psychologicznych oraz planuje zakres realizowanych w tym obszarze przedsięwzięć;
- sprawuje nadzór organizacyjny oraz koordynuje realizację zadań merytorycznych w wojskowych pracowniach psychologicznych w Siłach Zbrojnych RP;
- programuje, planuje, koordynuje realizację prac naukowo – badawczych na rzecz warsztatu pracy „wojskowej służby pracy”, zwłaszcza w zakresie wypracowania nowych metod i narzędzi diagnostyczno – prognostycznych.

Ponadto projekt rozporządzenia przewiduje zbudowanie instytucji odwoławczych od orzeczeń psychologicznych wydawanych przez wojskowe pracownie psychologiczne. W tym celu pięć wojskowych pracowni psychologicznych (Bydgoszcz, Warszawa, Wrocław, Kraków, Gdańsk) proponuje się przekształcić w Regionalne Pracownie Psychologiczne, którym powierza się nadzór merytoryczny oraz kompetencje odwoławcze w stosunku do pozostałych pracowni psychologicznych, stosownie do wojskowego podziału administracyjnego kraju.

Pracownikom psychologicznym resortu obrony narodowej proponuje się nadanie określenia wyróżniającego „wojskowa”, a placówki pracowni psychologicznych proponuje się przekształcić w Wojskowe Pracownie Psychologiczne. Taka nazwa jest pożądana i uzasadniona z punktu widzenia nazewnictwa stosowanego we wszystkich dokumentach normatywnych, regulujących specjalistyczne badania psychologiczne.

Utworzenie Pracowni Psychologicznej Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych proponuje się dokonać poprzez zmiany strukturalno-organizacyjne funkcjonujących obecnie pracowni psychologicznych.

Powołanie Regionalnych Wojskowych Pracowni Psychologicznych proponuje się dokonać poprzez przeformowanie wytypowanych pracowni psychologicznych. Wpłyne to na ograniczenie do minimum kosztów wprowadzenia zmian.

**TERYTORYALNY ZASIĘG DZIAŁANIA
WOJSKOWYCH PRACOWNI PSYCHOLOGICZNYCH**

Lp.	Nazwa i siedziba Wojskowej Pracowni Psychologicznej	Terytorialny zasięg działania
1.	Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Bydgoszczy	W województwie kujawsko – pomorskim : a) obszar powiatów: bydgoskiego i nakielskiego oraz miasta Bydgoszcz; b) obszar powiatów: chełmińskiego, grudziądzkiego i wąbrzeskiego oraz miasta Grudziądz; c) obszar powiatów: inowrocławskiego, mogielińskiego i żnińskiego; d) obszar powiatów: sepoleńskiego, świeckiego i tucholskiego.
2.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna we Włocławku	W województwie kujawsko – pomorskim : a) obszar powiatów: aleksandrowskiego i toruńskiego oraz miasta Toruń; b) obszar powiatów: lipnowskiego, radziejowskiego i włocławskiego oraz miasta Włocławek; c) obszar powiatów: brodnickiego, golubsko – dobrzyńskiego i rypińskiego.
3.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Poznaniu	W województwie wielkopolskim : a) obszar powiatów: obornickiego, poznańskiego i śremskiego oraz miasta Poznań; b) obszar powiatów: grodzkiego, międzychodzkiego, nowotomyskiego, szamotulskiego i wolsztyńskiego; c) obszar powiatów: gostyńskiego, kościańskiego, leszczyńskiego, rawickiego oraz miasta Leszno; d) obszar powiatów: konińskiego i słupeckiego oraz miasta Konin; e) obszar powiatów: kolskiego i tureckiego; f) obszar powiatów: gnieźnieńskiego, średzkiego, wągrowieckiego i wrzesińskiego.
4.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Pile	W województwie wielkopolskim obszar powiatów: chodzieskiego, czarnkowsko – trzcianeckiego, pilskiego i złotowskiego oraz w województwie zachodniopomorskim obszar powiatów: drawskiego, szczecineckiego i wałeckiego.
5.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Ostrowie Wielkopolskim	W województwie wielkopolskim : a) obszar powiatów: kępińskiego, krotoszyńskiego, ostrowskiego i ostrzeszowskiego; b) obszar powiatów: jarocińskiego, kaliskiego i pleszewskiego oraz miasta Kalisz.

6.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Szczecinie	W województwie zachodniopomorskim : a) obszar powiatów: goleniowskiego, gryfickiego, łobeskiego; b) obszar powiatów: choszczeńskiego, myśliborskiego, pyrzyckiego i stargardzkiego; c) obszar powiatów: polickiego, gryfińskiego i szczecińskiego oraz miasta Szczecin; d) obszar powiatu kamieńskiego oraz miasta Świnoujście.
7.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Koszalinie	W województwie zachodniopomorskim : a) obszar powiatów: koszalińskiego, sławieńskiego oraz miasta Koszalin; b) obszar powiatów: białogardzkiego, kołobrzeskiego i świdwińskiego.
8.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Łodzi	W województwie łódzkim : a) obszar powiatów: brzezińskiego, łódzkiego i pabianickiego oraz miasta Łódź; b) obszar powiatów: piotrkowskiego i radomszczańskiego oraz miasta Piotrków Trybunalski; c) obszar powiatów: kutnowskiego, łowickiego, rawskiego i skierniewickiego oraz miasta Skierniewice; d) obszar powiatów: opoczyńskiego i tomaszowskiego; e) obszar powiatów: łączyckiego, poddębickiego i zgierskiego.
9.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Sieradzu	W województwie łódzkim obszar powiatów: łaskiego, sieradzkiego, wieluńskiego, wieruszowskiego, zduńskowolskiego, bełchatowskiego i pajęczańskiego.
10.	Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Warszawie	W województwie mazowieckim : a) obszar powiatów: ciechanowskiego, mławskiego, płońskiego i żuromińskiego; b) obszar powiatów: legionowskiego i nowodworskiego; c) obszar powiatów: makowskiego, ostrołęckiego i przasnyskiego oraz miasta Ostrołęka; d) obszar powiatów: gostynińskiego, plockiego i sierpeckiego oraz miasta Płock; e) obszar powiatów: piaseczyńskiego, pruszkowskiego, sochaczewskiego, wołomińskiego i warszawskiego oraz miasta Warszawa (z wszystkimi dzielnicami).
11.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Siedlcach	W województwie mazowieckim : a) obszar powiatów: łosickiego, siedleckiego i sokołowskiego oraz miasta Siedlce; b) obszar powiatów: mińskiego i węgrowskiego; c) obszar powiatów: ostrowskiego, pułtuskiego i wyszkowskiego; d) obszar powiatów: garwolińskiego i otwockiego.

12.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Radomiu	W województwie mazowieckim : a) obszar powiatów: przysuskiego, radomskiego i szydłowieckiego oraz miasta Radom; b) obszar powiatów: kozienickiego, lipskiego i zwolenńskiego; c) obszar powiatów: białobrzeskiego, grodziskiego, grójeckiego i żyrardowskiego.
13.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Białymstoku	W województwie podlaskim : a) obszar powiatów: białostockiego, monieckiego i sokolskiego oraz miasta Białystok; b) obszar powiatów: bielskiego, hajnowskiego i siemiatyckiego; c) obszar powiatów: grajewskiego, kolneńskiego i łomżyńskiego oraz miasta Łomża; d) obszar powiatów: wysokomazowieckiego i zambrowskiego.
14.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Lublinie	W województwie lubelskim : a) obszar powiatów: bialskiego, łukowskiego, parczewskiego i radzyńskiego oraz miasta Biała Podlaska; b) obszar powiatów: janowskiego, lubartowskiego, lubelskiego, łęczyńskiego i świdnickiego oraz miasta Lublin; c) obszar powiatów: kraśnickiego, opolskiego, puławskiego i ryskiego.
15.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Zamościu	W województwie lubelskim : a) obszar powiatów: biłgorajskiego, hrubieszowskiego, tomaszowskiego i zamojskiego oraz miasta Zamość; b) obszar powiatów: chełmskiego, krasnostawskiego i włodawskiego oraz miasta Chełm.
16.	Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna we Wrocławiu	W województwie dolnośląskim obszar powiatów: oleśnickiego, oławskiego, strzelińskiego, średzkiego, wrocławskiego, milickiego i trzebnickiego oraz miasta Wrocław.
17.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Bolesławcu	W województwie dolnośląskim : a) obszar powiatów: bolesławieckiego, lubańskiego i zgorzeleckiego; b) obszar powiatów: głogowskiego, górowskiego, lubińskiego, polkowickiego i wołowskiego; c) obszar powiatów: jaworskiego, legnickiego, i złotoryjskiego oraz miasta Legnica, d) obszar powiatów: jeleniogórskiego, kamiennogórskiego i lwóweckiego oraz miasta Jelenia Góra.
18.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Świdnicy	W województwie dolnośląskim : a) obszar powiatów: dzierzoniowskiego, świdnickiego i wałbrzyskiego; b) obszar powiatów: kłodzkiego i ząbkowickiego.
19.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Gliwicach	W województwie śląskim : a) obszar powiatu gliwickiego oraz miast: Gliwice i Zabrze;

		<p>b) miasta: Katowice, Chorzów, Ruda Śląska, Siemianowice, Świętochłowice,</p> <p>c) obszar powiatów: raciborskiego, rybnickiego i wodzisławskiego oraz miast: Jastrzębie Zdrój, Rybnik i Żory;</p> <p>d) obszar powiatów: tarnogórskiego oraz miast: Bytom i Piekary Śląskie.</p>
20.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Częstochowie	<p>W województwie śląskim:</p> <p>a) obszar powiatów: częstochowskiego i myszkowskiego oraz miasta Częstochowa;</p> <p>b) obszar powiatów: kłobuckiego i lublinieckiego;</p> <p>c) obszar powiatów: będzińskiego i zawierciańskiego oraz miasta Dąbrowa Górnicza;</p> <p>d) miasta: Jaworzno, Mysłowice i Sosnowiec.</p>
21.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Bielsku - Białej	<p>W województwie śląskim:</p> <p>a) obszar powiatów: bielskiego i cieszyńskiego oraz miasta Bielsko – Biała;</p> <p>b) obszar powiatów: bieruńsko – będzińskiego, mikołowskiego i pszczyńskiego oraz miasta Tychy;</p> <p>c) obszar powiatu żywieckiego.</p>
22.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Opolu	<p>W województwie opolskim:</p> <p>a) obszar powiatów: brzeskiego, kluczborskiego i namysłowskiego;</p> <p>b) obszar powiatów: głubczyckiego, kędzierzyńsko – kozielskiego i strzeleckiego;</p> <p>c) obszar powiatów: krapkowickiego, nyskiego i prudnickiego;</p> <p>d) obszar powiatów: oleskiego i opolskiego oraz miasta Opole.</p>
23.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Gorzowie Wielkopolskim	<p>W województwie lubuskim:</p> <p>a) obszar powiatów: gorzowskiego i strzelecko – drezdeneckiego oraz miasta Gorzów Wielkopolski;</p> <p>b) obszar powiatów: międzyrzeckiego, ślubickiego, sulęcińskiego i świebodzińskiego.</p>
24.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Zielonej Górze	<p>W województwie lubuskim:</p> <p>a) obszar powiatów: krośnieńskiego, wschowskiego i zielonogórskiego oraz miasta Zielona Góra;</p> <p>b) obszar powiatów: nowosolskiego, żagańskiego i żarskiego.</p>
25.	Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Krakowie	<p>W województwie małopolskim:</p> <p>a) obszar powiatów: bocheńskiego, brzeskiego i wielickiego;</p> <p>b) obszar powiatów: krakowskiego, olkuskiego, myślenickiego, miechowskiego i proszowickiego oraz miasta Kraków (z wszystkimi dzielnicami);</p> <p>c) obszar powiatów: dąbrowskiego i tarnowskiego oraz miasta Tarnów;</p> <p>d) obszar powiatów: chrzanowskiego, oświęcimskiego i wadowickiego.</p>

26.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Nowym Sączu	W województwie małopolskim : a) obszar powiatów: gorlickiego, limanowskiego i nowosądeckiego oraz miasta Nowy Sącz; b) obszar powiatów: nowotarskiego, suskiego i tatrzańskiego.
27.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Kielcach	W województwie świętokrzyskim : a) obszar powiatów: buskiego, kazimierskiego i pińczowskiego; b) obszar powiatów: jędrzejowskiego, koneckiego i włoszczowskiego; c) obszar powiatów: kieleckiego i miasta Kielce; d) obszar powiatów: opatowskiego, sandomierskiego i staszowskiego; e) obszar powiatów: ostrowieckiego, skarżyskiego i starachowickiego.
28.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Rzeszowie	W województwie podkarpackim : a) obszar powiatów: łańcuckiego i rzeszowskiego oraz miasta Rzeszów; b) obszar powiatów: bieszczadzkiego, brzozowskiego, leskiego i sanockiego; c) obszar powiatów: leżajskiego, niżańskiego, stalowowolskiego i tarnobrzeskiego oraz miasta Tarnobrzeg; d) obszar powiatów: dębickiego, kolbuszowskiego, mieleckiego i ropczycko – sędziszowskiego.
29.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Jarosławiu	W województwie podkarpackim : a) obszar powiatów: jarosławskiego, lubaczowskiego, przemyskiego i przeworskiego oraz miasta Przemyśl; b) obszar powiatów: jasielskiego, krośnieńskiego i strzyżowskiego oraz miasta Krosno.
30.	Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Gdańsku	W województwie pomorskim : a) obszar powiatu gdańskiego oraz miasta Gdańsk (ze wszystkimi dzielnicami); b) obszar powiatów: kościerskiego, starogardzkiego i tczewskiego; c) obszar powiatów: kwidzyńskiego, malborskiego, nowodworskiego i sztumskiego.
31.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Gdyni	W województwie pomorskim : a) obszar powiatów: kartuskiego, puckiego i wejherowskiego; b) miasta: Gdynia i Sopot.
32.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Słupsku	W województwie pomorskim : a) obszar powiatów: lęborskiego, słupskiego oraz miasta Słupsk; b) obszar powiatów: bytowskiego, chojnickiego i człuchowskiego.
33.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Olsztynie	W województwie warmińsko – mazurskim : a) obszar powiatów: nidzickiego, olsztyńskiego i szczycieńskiego oraz miasta Olsztyn; b) obszar powiatów: dziadowskiego, iławskiego, nowomiejskiego i ostródzkiego;

		c) obszar powiatów: bartoszyckiego, kętrzyńskiego i lidzbarskiego.
34.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Elku	W województwie warmińsko – mazurskim : a) obszar powiatów: ełckiego, oleckiego i piskiego; b) obszar powiatów: giżyckiego, gołdapskiego, mrągowskiego i węgorzewskiego; oraz w województwie podlaskim obszar powiatów: augustowskiego, sejneńskiego i suwalskiego oraz miasta Suwałki.
35.	Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Elblągu	W województwie warmińsko – mazurskim obszar powiatów: braniewskiego i elbląskiego oraz miasta Elbląg.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia

**w sprawie warunków i trybu wykonywania badań w wojskowych pracowniach
psychologicznych**

Na podstawie art. 44a ust. 10 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 i Nr 277, poz. 2742, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242 oraz z 2008 r. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zakres badań psychologicznych, którym jest obowiązany poddać się poborowy lub żołnierz rezerwy;
- 2) tryb odwoływania się od orzeczeń psychologicznych;
- 3) tryb kontroli wykonywania i dokumentowania badań psychologicznych oraz wydawania orzeczeń psychologicznych;
- 4) sposób postępowania z dokumentacją związaną z badaniami psychologicznymi oraz wzory stosowanych dokumentów i orzeczeń, z wyjątkiem wzorów orzeczeń dotyczących badań kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz wykonujących pracę na stanowisku kierowcy.

**Rozdział 2
Zakres badań psychologicznych realizowanych w wojskowych pracowniach
psychologicznych**

§ 2. 1. Do kompetencji wojskowych pracowni psychologicznych należy realizacja badań diagnostyczno-prognostycznych w zakresie selekcji i doboru psychologicznego kandydatów na specjalistyczne stanowiska i funkcje w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej "Siłami Zbrojnymi", oraz kandydatów na żołnierzy zawodowych, a także orzekanie psychologiczne w tym zakresie.

2. Psychologiczne badania kwalifikacyjne do specjalności i funkcji w jednostkach wojskowych Sił Zbrojnych wykonują, z zastrzeżeniem ust. 3:

- 1) Wojskowe Pracownie Psychologiczne;
- 2) Regionalne Wojskowe Pracownie Psychologiczne;

3) Wojskowa Pracownia Psychologiczna Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.

3. Badania w zakresie selekcji i doboru psychologicznego do jednostek specjalnych Sił Zbrojnych oraz jednostek Żandarmerii Wojskowej wykonują psychologowie tych jednostek.

§ 3. Regionalne Wojskowe Pracownie i Wojskowe Pracownie Psychologiczne wykonują na potrzeby Sił Zbrojnych diagnostyczno-prognostyczne badania psychologiczne kwalifikujące poborowych, żołnierzy rezerwy i żołnierzy do specjalności i funkcji określonych przez Ministra Obrony Narodowej i Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego oraz kandydatów na żołnierzy zawodowych, stosownie do potrzeb dowódców jednostek wojskowych.

§ 4. 1. Regionalne Wojskowe Pracownie i Wojskowe Pracownie Psychologiczne prowadzą badania psychologiczne w oparciu o metody psychologicznego doboru wypracowane dla potrzeb Sił Zbrojnych z wykorzystaniem wystandaryzowanych i znormalizowanych narzędzi psychologicznych, zapewniających pożądaną trafność i rzetelność realizowanych badań.

2. Badania psychologiczne prowadzone w wojskowych pracowniach psychologicznych obejmują ocenę:

- 1) ogólnej sprawności umysłowej;
- 2) cech osobowości;
- 3) sprawności psychomotorycznej.

§ 5. Szczegółowe warunki i tryb wykonywania i dokumentowania badań psychologicznych wykonywanych w wojskowych pracowniach psychologicznych określają metodyki badań kandydatów do poszczególnych specjalności i funkcji wojskowych.

Rozdział 3

Kompetencje i tryb kierowania na badania psychologiczne

§ 6. 1. Do kierowania na badania psychologiczne do wojskowych pracowni psychologicznych uprawnieni są:

- 1) komendanci wojskowych komend uzupełnień w stosunku do poborowych, żołnierzy rezerwy, kandydatów na żołnierzy zawodowych zgodnie z podziałem administracyjnym Sił Zbrojnych;
- 2) dowódcy jednostek wojskowych w stosunku do podległych żołnierzy.

2. Kierowanie na badania do wojskowych pracowni psychologicznych następuje na druku określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Wydawanie orzeczeń psychologicznych oraz tryb odwoływania się od nich

§ 7. 1. Kwalifikacyjne badania psychologiczne realizowane w wojskowych pracowniach psychologicznych kończy wydanie orzeczenia o istnieniu lub braku przeciwwskazań psychologicznych do pełnienia służby wojskowej na określonym stanowisku (funkcji) lub w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego.

2. Wzór orzeczenia stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Orzeczenie wystawiane jest w trzech egzemplarzach. Oryginał przekazywany jest do organu kierującego na badania, pierwsza kopia – osobie badanej, druga kopia – przechowywana jest w archiwum pracowni.

§ 8. 1. Od orzeczeń wydawanych przez wojskowe pracownie psychologiczne przysługuje zainteresowanym stronom prawo odwołania do wojskowej pracowni psychologicznej, do kompetencji której należy wykonywanie badań odwoławczych:

- 1) Wojskowa Pracownia Psychologiczna Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych stanowi organ odwoławczy od orzeczeń psychologicznych wydawanych w pierwszej instancji przez Regionalne Wojskowe Pracownie Psychologiczne.
- 2) Regionalne Wojskowe Pracownie Psychologiczne stanowią organ odwoławczy od orzeczeń psychologicznych wydawanych przez Wojskowe Pracownie Psychologiczne, stosownie do zakresu kompetencyjnego:
 - a) Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna z siedzibą w Bydgoszczy w stosunku do Wojskowych Pracowni Psychologicznych z siedzibą we Włocławku, Poznaniu, Pile, Ostrowie Wielkopolskim, Szczecinie, Koszalinie, Łodzi i Sieradzu;
 - b) Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna z siedzibą we Wrocławiu w stosunku do Wojskowych Pracowni Psychologicznych z siedzibą w Bolesławcu, Świdnicy, Gliwicach, Opolu, Częstochowie, Gorzowie Wielkopolskim, Zielonej Górze i Bielsku Białej;
 - c) Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna z siedzibą w Warszawie w stosunku do Wojskowych Pracowni Psychologicznych z siedzibą w Siedlcach, Radomiu, Białymstoku, Lublinie i Zamościu;
 - d) Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna z siedzibą w Krakowie w stosunku do Wojskowych Pracowni Psychologicznych z siedzibą w Nowym Sączu, Kielcach, Rzeszowie i Jarosławiu;
 - e) Regionalna Wojskowa Pracownia Psychologiczna z siedzibą w Gdańsku w stosunku do Wojskowych Pracowni Psychologicznych z siedzibą w Gdyni, Słupsku, Olsztynie, Ełku i Elblągu.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, zainteresowana strona wnosi do właściwej wojskowej pracowni psychologicznej za pośrednictwem pracowni wykonującej badanie.

3. Orzeczenie psychologiczne instancji odwoławczych jest ostateczne i nie podlega odwołaniu.

Rozdział 5

Tryb kontroli wykonywania oraz dokumentowania działalności merytorycznej wojskowych pracowni psychologicznych

§ 9. Merytoryczną kontrolę wykonywania dokumentowania badań wykonywanych w wojskowych pracowniach psychologicznych sprawują pracownie psychologiczne wyższych instancji.

§ 10. Dokumentację badań psychologicznych wykonywanych w wojskowych pracowniach psychologicznych stanowią:

- 1) rejestr osób badanych;
- 2) dokumenty z badań psychologicznych:
 - a) protokoły z przeprowadzonych badań psychologicznych,
 - b) wypełnione kwestionariusze i arkusze odpowiedzi,
 - c) karta badań psychologicznych.

Rozdział 6
Sposób postępowania z dokumentacją badań psychologicznych

§ 11. Dokumentację, o której mowa w § 10, przechowuje się zgodnie z przepisami obowiązującymi w resorcie obrony narodowej, o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej.

§ 12. Wzory stosownych dokumentów związanych z badaniami psychologicznymi wykonywanymi w wojskowych pracowniach psychologicznych określają metodyki badań kandydatów do poszczególnych specjalności i funkcji wojskowych oraz załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia.

Rozdział 7
Przepisy końcowe

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

.....
(pieczęć jednostki organizacyjnej Sił Zbrojnych RP)

.....
(miejsowość, data)

SKIEROWANIE NA BADANIA PSYCHOLOGICZNE

Działając na podstawie
..... (Dz. U.)

Kieruję na badania psychologiczne

Pana/Panią

Nr PESEL

zam.

(kod pocztowy, miejscowość, ulica, nr domu, nr mieszkania)

w celu orzeczenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do pełnienia służby
wojskowej na stanowisku (funkcji)*

.....
(określić stanowisko na które kieruje się osobę badaną)

.....
(podpis i pieczęć imienna kierownika jednostki organizacyjnej Sił Zbrojnych RP)

*) niepotrzebne skreślić

.....
(pieczęć wojskowej pracowni psychologicznej)

.....
(miejscowość, data)

ORZECZENIE PSYCHOLOGICZNE nr

W wyniku badania psychologicznego przeprowadzonego na podstawie

.....
.....(Dz. U.)

u Pana/Pani
.....
(imię i nazwisko)

stwierdzam:

brak / istnienie) przeciwwskazań psychologicznych do pełnienia służby wojskowej na stanowisku (funkcji)*)

.....
(określić stanowisko, na które prowadzono badanie psychologiczne)

.....
(data wystawienia)

.....
(podpis i pieczęć uprawnionego psychologa)

POUCZENIE

Od orzeczenia psychologicznego przysługuje odwołanie do.....
..... z siedzibą w za pośrednictwem
wojskowej pracowni psychologicznej wykonującej badanie w terminie 14 dni od jego
otrzymania.

UZASADNIENIE

Proponowany w projekcie rozporządzenia zakres badań psychologicznych zgodny jest z potrzebami Sił Zbrojnych RP w zakresie psychologicznego doboru kandydatów do podstawowych specjalności wojskowych i funkcji oraz z wymogami wojskowych stanowisk pracy.

W projekcie zawarto zapis o kompetencjach wojskowych pracowni psychologicznych do wykonywania badań psychologicznych do celów doboru i selekcji w Siłach Zbrojnych RP. Uzasadnia to fakt posiadania przez psychologów w nich zatrudnionych kwalifikacji w zakresie służby wojskowej i wymogów wojskowych stanowisk pracy (specjalności wojskowych).

W proponowanym rozporządzeniu określa się również kompetencje oraz tryb kierowania na specjalistyczne badania psychologiczne do wojskowych pracowni psychologicznych oraz wzór skierowania.

Ponadto projekt określa wzór orzeczeń psychologicznych oraz procedurę odwoławczą od tych orzeczeń. Proponowany tryb odwoławczy jest konsekwencją koniecznej likwidacji luki prawnej, pozbawiającej poborowych, żołnierzy rezerwy i żołnierzy prawa do odwołania się od wyników badań realizowanych w wojskowych pracowniach psychologicznych.

Funkcję odwoławczą w odniesieniu do badań wykonywanych w wojskowych pracowniach psychologicznych pełnić będą Regionalne Wojskowe Pracownie Psychologiczne. Funkcję odwoławczą od orzeczeń psychologicznych wydanych w pierwszej instancji przez Regionalne Wojskowe Pracownie Psychologiczne, proponuje się powierzyć nowotworzonej Wojskowej Pracowni Psychologicznej Inspektoratu Wsparcia. Pracownia ta stanowiłaby ogniwo nadzoru służbowego i merytorycznego nad wojskowymi pracowniami psychologicznymi.

Określenie warunków wykonywania i dokonywania badań psychologicznych oraz wydawania orzeczeń, jak również sprawowania funkcji kontrolnej jest nieodzownym warunkiem poprawności i jednolitości orzecznictwa psychologicznego.

Dotychczasowy brak nadzoru merytorycznego oraz niejednolitość orzecznictwa (np. stosowanie różnorodnych narzędzi badawczych i metod), przy braku uregulowań prawnych obniża wiarygodność orzeczeń wystawianych przez psychologów wojskowych pracowni psychologicznych i daje podstawę prawną do podważenia każdej decyzji (orzeczenia).

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia

**w sprawie rodzajów, zakresu i sposobu wykonywania badań żołnierzy służby czynnej
w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu, środków odurzających, substancji
psychotropowych lub środków zastępczych**

Na podstawie art. 63 b ust. 8 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 i Nr 277, poz. 2742, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242 oraz z 2008 r. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa rodzaj, zakres i sposób wykonywania badań żołnierzy służby czynnej w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu, środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego.

§ 2. Badania, o których mowa w § 1, mogą obejmować:

- 1) badanie wydychanego powietrza;
- 2) badanie krwi;
- 3) badanie moczu.

§ 3. Badaniom mogą być poddani żołnierze służby czynnej, którzy:

- 1) są podejrzani o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia w stanie po użyciu alkoholu lub środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego;
- 2) zostali niedopuszczeni do pracy, z powodu uzasadnionego podejrzenia, że stawili się do pracy po spożyciu alkoholu lub środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego, albo spożywali alkohol w pracy, środek odurzający, substancję psychotropową lub środek zastępczy.

§ 4. O przeprowadzeniu wszystkich lub niektórych badań, o których mowa w § 2, decyduje przełożony dyscyplinarny, wojskowy organ porządkowy lub bezpośredni przełożony.

§ 5. W miarę możliwości badanie wydychanego powietrza powinno być przeprowadzone przed innymi badaniami na zawartość alkoholu w organizmie.

§ 6. Badanie wydychanego powietrza przeprowadza się za pomocą probierza trzeźwości przez przedmuchiwanie go przez żołnierza poddanego badaniu.

§ 7. Z przebiegu badania sporządza się protokół. W protokole należy opisać objawy lub okoliczności uzasadniające przeprowadzenie badania.

§ 8. 1. Badanie krwi polega na przeprowadzeniu analizy krwi pobranej z żyły żołnierza poddanego badaniu metodą chromatografii gazowej lub metodą enzymatyczną albo mikrometodą Widmarka.

2. Krew na badanie pobiera się w ilości około 5 cm³ z zachowaniem następujących warunków:

- 1) do pobrania krwi powinien być używany sprzęt jednorazowego użytku, a w razie jego braku – inny sprzęt prawidłowo wyjałowiony;
- 2) do naczynia, do którego pobiera się krew, nie wolno dodawać jakichkolwiek substancji;
- 3) do dezynfekcji skóry należy używać jedynie wodnego roztworu rivanolu lub sublimatu.

3. Do pobrania krwi do badań obowiązany jest lekarz lub na jego zlecenie pracownik medyczny wojskowej służby zdrowia.

4. W razie powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że pobranie krwi spowoduje zagrożenie życia lub zdrowia, decyzję o dokonaniu zabiegu podejmuje lekarz.

5. W razie niepobrania krwi z przyczyn wymienionych w ust. 4 lub utrudnienia pobierania krwi przez badanego należy o tym zamieścić wzmiankę w protokole.

6. O pobraniu krwi bądź odstąpieniu od pobrania sporządza się protokół.

§ 9. 1. Badanie moczu na zawartość alkoholu polega na przeprowadzeniu badania metodą chromatografii gazowej lub metodą enzymatyczną albo mikrometodą Widmarka.

2. Badanie moczu na obecność środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego polega na wykonaniu swoistego testu do wykrywania tych substancji.

3. Wyniki testu muszą być odczytywane przez dwie osoby z zawodowego personelu wojskowej służby zdrowia.

4. Przepisy § 8 ust. 4-6 stosuje się odpowiednio.

§ 10. 1. Badania, o których mowa w § 2 wykonują zakłady wojskowej służby zdrowia.

2. Protokoły z przeprowadzonych badań stanowią dokumentację medyczną i powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do niej osób postronnych.

3. Koszty związane z badaniami są pokrywane z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

w porozumieniu
MINISTER ZDROWIA

UZASADNIENIE

I. Uwagi ogólne:

Przedkładany projekt rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie rodzajów, zakresu, przypadków i sposobu wykonywania badań żołnierzy służby czynnej w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w resorcie obrony narodowej zakłada ujednoczenie procedur związanych z wykonywaniem badań. Podstawę prawną do opracowania projektu stanowi upoważnienie zawarte w art. 63 b ust. 8 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

II. Zakres obowiązywania projektowanych regulacji prawnych:

Projektowane przepisy mają na celu uporządkowanie przepisów dotychczas funkcjonujących w wojsku dotyczących ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub środków odurzających. Projektowane przepisy dotyczą wszystkich żołnierzy służby czynnej.

III. Konsultacje społeczne:

IV. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie skutkowało dodatkowymi wydatkami w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej, które należy przeznaczyć na doposażenie i uzupełnienie wojskowych zakładów leczniczych w swoiste testy na obecność środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego, oraz opłacenie wykonania badań krwi i moczu.

V. Wpływ regulacji na rynek pracy:

Regulacje zaproponowane w projekcie rozporządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

VI. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Regulacje zaproponowane w projekcie rozporządzenia nie będą miały wpływu na gospodarkę i przedsiębiorczość.

VII. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny:

Regulacje zaproponowane w projekcie rozporządzenia nie będą miały wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia

w sprawie mianowania na stopnie wojskowe

Na podstawie art. 76 ust. 14 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 i Nr 277, poz. 2742, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242 oraz z 2008 r. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki, tryb i sposób mianowania na stopnie wojskowe, na które mogą mianować Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej albo Minister Obrony Narodowej oraz stopnie wojskowe, na które mogą mianować organy wojskowe wskazane w art. 76 ust. 3 i 7 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej "ustawą", a także wzór wniosku, uwzględniając w szczególności różne rodzaje czynnej służby wojskowej lub przeznaczenie żołnierza rezerwy na wypadek ogłoszenia mobilizacji i czas wojny, a także potrzeby uzupełnieniowe Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej "Siłami Zbrojnymi", w zakresie stanu osobowego.

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do:

- 1) żołnierzy:
 - a) zasadniczej służby wojskowej,
 - b) nadterminowej zasadniczej służby wojskowej,
 - c) odbywających przeszkolenie wojskowe,
 - d) odbywających okresową służbę wojskową,
 - e) rezerwy, z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 76 ust. 8 pkt 1, 2, 3 i 4 ustawy,
 - f) pełniących czynną służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
- 2) studentów wyższych szkół morskich odbywających zajęcia wojskowe;
- 3) osób i żołnierzy rezerwy, o których mowa w art. 76 ust. 8 pkt 1, 2, 3 i 4 ustawy:

§ 3. 1. Warunkiem mianowania na wyższy stopień wojskowy jest posiadanie odpowiednich kwalifikacji wojskowych oraz pozytywnej opinii służbowej.

2. W przypadku ujawnienia okoliczności powodujących niezasadność mianowania na wyższy stopień wojskowy, organ, który wystąpił z wnioskiem o mianowanie, powiadamia o tym niezwłocznie przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

§ 4. 1. We wniosku, o którym mowa w § 8 ust. 1, § 13 ust. 3, § 19 ust. 1, § 27 ust. 1, § 30 ust. 1 oraz § 34 zamieszcza się następujące dane osobowe żołnierza:

- 1) nazwisko;
- 2) imię (imiona);
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer ewidencyjny PESEL;
- 6) nazwę stowarzyszenia;
- 7) miejsce pracy oraz zajmowane stanowisko;
- 8) właściwą dla miejsca zamieszkania żołnierza rezerwy wojskową komendę uzupełnień;
- 9) posiadany stopień wojskowy;
- 10) okresy odbywania ćwiczeń wojskowych oraz okresowej służby wojskowej (dokładna data odbywania ćwiczeń wojskowych (kursów) lub służby okresowej w posiadanym stopniu wojskowym wraz z nazwą stanowiska (kursu) oraz łączną liczbą dni, Nr i data rozkazu);
- 11) wykształcenie cywilne – wykonywany zawód (jaka szkoła, kiedy ukończył – od kiedy pracuje w zawodzie);
- 12) tytuły i stopnie naukowe i zawodowe;
- 13) stopień etatowy i nazwa stanowiska, na które żołnierz rezerwy posiada przydział mobilizacyjny, pracowniczy przydział mobilizacyjny lub przydział organizacyjno-mobilizacyjny lub przewiduje się nadanie mu takiego przydziału (bez nazwy jednostki wojskowej);
- 14) wykształcenie wojskowe;
- 15) ocenę ogólną z egzaminu na oficera lub podofficera;
- 16) poziom znajomości języków obcych;
- 17) kategoria zdolności do czynnej służby wojskowej (data orzeczenia);
- 18) opinię upoważnionych organów wojskowych.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się pisemne uzasadnienie.

§ 5. Wzór wniosku, o którym mowa w § 4, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 6. 1. Żołnierzowi mianowanemu na wyższy stopień wojskowy wręcza się akt mianowania. W przypadku śmierci tego żołnierza, akt mianowania wręcza się najbliższemu członkowi jego rodziny.

2. Akt mianowania sporządza organ, który mianował żołnierza, lub na jego polecenie (zgodnie z podległością służbową) organ, który wystąpił z wnioskiem o mianowanie żołnierza.

3. W przypadku mianowania żołnierza rezerwy na pierwszy stopień oficerski podporucznika (podporucznika marynarki) oraz na stopnie oficerskie generałów (admiralów), akt mianowania sporządza dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, a w przypadku mianowania żołnierzy rezerwy na wyższy stopień wojskowy przez Ministra Obrony Narodowej, akt mianowania sporządza szef wojewódzkiego sztabu wojskowego.

4. Akt mianowania wręcza żołnierzowi wojskowy komendant uzupełnień, szef wojewódzkiego sztabu wojskowego albo żołnierz zawodowy upoważniony przez organ uprawniony do mianowania.

5. Wręczenie aktu mianowania przeprowadza się zgodnie z ceremoniałem wojskowym.

Rozdział 2

Mianowanie żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową

§ 7. 1. Żołnierz odbywający zasadniczą służbę wojskową może być z dniem zwolnienia z tej służby i przeniesienia do rezerwy mianowany na stopień starszego szeregowego.

2. Na stopień starszego szeregowego można mianować szeregowego, który:

- 1) posiada wykształcenie co najmniej gimnazjalne i przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje (uprawnienia) niezbędne dla potrzeb Sił Zbrojnych;
- 2) w czasie służby wojskowej osiągnął co najmniej dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej.

§ 8. 1. Z wnioskiem o mianowanie na stopień starszego szeregowego występuje przełożony żołnierz, od szczebla co najmniej dowódcy kompanii.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania.

§ 9. 1. Do mianowania na stopień wojskowy starszego szeregowego jest uprawniony dowódca jednostki wojskowej, której ewidencją żołnierz jest objęty, od szczebla co najmniej dowódcy pułku (równorzędnego).

2. W przypadku gdy dowódca jednostki wojskowej, o którym mowa w ust. 1, nie posiada uprawnień do mianowania - właściwym do mianowania jest przełożony tego dowódcy.

3. Mianowanie na stopień wojskowy starszego szeregowego następuje rozkazem przełożonego uprawnionego do mianowania na ten stopień.

Rozdział 3

Mianowanie żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową

§ 10. 1. W czasie odbywania nadterminowej zasadniczej służby wojskowej żołnierz może być mianowany do stopnia starszego szeregowego.

2. Na stopień starszego szeregowego można mianować szeregowego, który:

- 1) posiada wykształcenie co najmniej gimnazjalne i przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje (uprawnienia) niezbędne dla potrzeb Sił Zbrojnych;
- 2) w czasie służby wojskowej osiągnął bardzo dobre lub dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej.

§ 11.1. Żołnierz odbywający nadterminową zasadniczą służbę wojskową może być z dniem zwolnienia z tej służby mianowany na stopień kaprała.

2. Na stopień kaprała można mianować starszego szeregowego, który w czasie odbywania nadterminowej zasadniczej służby wojskowej osiągnął bardzo dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej, jeżeli posiada świadectwo dojrzałości i zdał egzamin na podoficera.

§ 12. Przepisy § 8 i 9 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 4

Mianowanie żołnierzy odbywających przeszkolenie wojskowe

§ 13. 1. Na stopień starszego szeregowego może być mianowany żołnierz, który osiągnął bardzo dobre wyniki w wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej i zdał egzamin kończący pierwsze sześć tygodni długotrwałego przeszkolenia wojskowego.

2. Na stopień kaprała mianuje się żołnierza, który zdał egzamin końcowy z przeszkolenia wojskowego, z dniem ukończenia tego przeszkolenia.

3. Z wnioskiem o mianowanie na kolejny wyższy stopień wojskowy występuje przełożony żołnierz zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy kompanii.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania na dany stopień wojskowy.

5. Mianowanie na wyższy stopień wojskowy następuje rozkazem przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

§ 14. Do mianowania na stopień wojskowy starszego szeregowego i kaprała jest uprawniony dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz odbywa przeszkolenie wojskowe, od szczebla co najmniej dowódcy pułku (równorzędnego) lub jego przełożeni posiadający takie uprawnienia.

Rozdział 5

Mianowanie żołnierzy odbywających okresową służbę wojskową

§ 15. 1. Żołnierz odbywający okresową służbę wojskową może być w czasie odbywania tej służby mianowany na kolejny wyższy stopień wojskowy.

2. Mianowanie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić nie wcześniej niż po odbyciu trzech miesięcy okresowej służby wojskowej.

§ 16. Organami właściwymi do mianowania na stopnie wojskowe starszego szeregowego i w korpusie podoficerskim są:

- 1) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szef Służby Wywiadu Wojskowego, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, Dowódca Garnizonu Warszawa, dowódca dywizji, flotylli lub brygady niewchodzącej w skład dywizji, komendant wyższej szkoły oficerskiej oraz dowódca zajmujący równorzędne lub wyższe stanowisko służbowe - do stopnia starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych;
- 2) dowódca brygady wchodzącej w skład dywizji, dowódca pułku oraz dowódca zajmujący równorzędne stanowisko służbowe - do stopnia starszego sierżanta (starszego bosmana) włącznie w podległej jednostce wojskowej.

§ 17. Na stopień starszego szeregowego można mianować szeregowego, który:

- 1) posiada co najmniej wykształcenie gimnazjalne i przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje (uprawnienia) niezbędne dla potrzeb Sił Zbrojnych;
- 2) w czasie odbywania okresowej służby wojskowej osiąga bardzo dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej.

§ 18. Na kolejny wyższy stopień wojskowy może być mianowany żołnierz, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 10 ustawy oraz gdy od jego poprzedniego mianowania upłynął

co najmniej jeden rok. Mianowanie to może nastąpić na stopień nie wyższy niż stopień etatowy stanowiska służbowego.

§ 19. 1. Z wnioskiem o mianowanie na kolejny wyższy stopień wojskowy występują:

- 1) na stopień starszego szeregowego i stopnie wojskowe w korpusie podoficerskim - przełożony żołnierz zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy kompanii;
- 2) na stopnie wojskowe w korpusie oficerskim - dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz odbywa okresową służbę wojskową.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania na dany stopień wojskowy.

3. Mianowanie na kolejny wyższy stopień wojskowy następuje rozkazem (decyzją) przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

Rozdział 6

Mianowanie żołnierzy rezerwy

§ 20. 1. Żołnierz rezerwy może być mianowany na kolejny wyższy stopień wojskowy:

- 1) w czasie odbywania ćwiczeń wojskowych;
- 2) po odbyciu ćwiczeń wojskowych lub służby okresowej;
- 3) w przypadkach uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych;
- 4) w uznaniu zasług za wykonywanie prac lub zadań na rzecz obronności państwa.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, na kolejny wyższy stopień wojskowy można mianować:

- 1) oficera rezerwy - w korpusach osobowych: lotnictwa, marynarki wojennej, sprawiedliwości i obsługi prawnej, medycznym lub duszpasterstwa, jeżeli od poprzedniego mianowania upłynęły co najmniej trzy lata, do stopnia nie wyższego niż stopień etatowy zajmowanego stanowiska służbowego;
- 2) podoficera rezerwy - w korpusie osobowym medycznym, jeżeli od poprzedniego mianowania upłynęły co najmniej trzy lata, do stopnia nie wyższego niż stopień etatowy zajmowanego stanowiska służbowego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, na kolejny wyższy stopień wojskowy można mianować, jeżeli od poprzedniego mianowania upłynęły co najmniej trzy lata.

§ 21. Na stopień starszego szeregowego można mianować szeregowego, który:

- 1) posiada co najmniej wykształcenie gimnazjalne i przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje (uprawnienia) niezbędne dla potrzeb Sił Zbrojnych;
- 2) w czasie odbywania ćwiczeń wojskowych osiągał bardzo dobre wyniki w szkoleniu i wykonywaniu zadań służbowych oraz dyscyplinie wojskowej.

§ 22. 1. Na pierwszy stopień wojskowy w korpusie podoficerów można mianować żołnierza, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 9 pkt 1 ustawy, jeżeli odbywał lub pełnił czynną służbę wojskową albo odbywał zajęcia wojskowe.

2. Na pierwszy stopień wojskowy w korpusie podoficerów mianuje się szeregowego i starszego szeregowego, z dniem złożenia egzaminu na podoficera.

§ 23. Na wyższy stopień wojskowy w korpusie podoficerów może być mianowany podoficer, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 11 ustawy, jeżeli:

- 1) w posiadanym stopniu wojskowym odbył jednorazowo ćwiczenia wojskowe w wymiarze co najmniej dziesięciu dni lub
- 2) łączny czas odbytych przez niego ćwiczeń wojskowych w posiadanym stopniu wojskowym wynosi co najmniej czternaście dni.

§ 24. Na pierwszy stopień wojskowy w korpusie oficerów może być mianowany żołnierz, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 9 pkt 2 ustawy, oraz:

- 1) posiada tytuł magistra (równorzędny);
- 2) odbył kurs oficerski albo łącznie zajęcia wojskowe i trwające co najmniej dziesięć dni ćwiczenia wojskowe.

§ 25. 1. Na wyższy stopień wojskowy w korpusie oficerów może być mianowany żołnierz, który spełnia warunki określone w art. 76 ust. 11 ustawy, jeżeli w posiadanym stopniu wojskowym pełnił okresową służbę wojskową lub odbył ćwiczenia wojskowe w łącznym wymiarze co najmniej 30 dni.

2. Mianowanie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić na stopień nie wyższy niż stopień etatowy stanowiska służbowego, na które żołnierz rezerwy posiada przydział mobilizacyjny lub przewiduje się nadanie mu takiego przydziału.

§ 26. Egzaminy, o których mowa w art. 76 ust. 9 pkt 2 ustawy i § 22 ust. 2, organizują dowódcy jednostek wojskowych, w których żołnierze odbywają kursy prowadzone w ramach ćwiczeń wojskowych.

§ 27. 1. Z wnioskiem o mianowanie występują:

- 1) na stopień starszego szeregowego oraz stopnie w korpusie podoficerów - przełożony żołnierz zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy kompanii lub wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza rezerwy, trwającego ponad trzy miesiące;
- 2) na pierwszy i kolejny wyższy stopień wojskowy w korpusie oficerów:
 - a) dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz pełnił okresową służbę wojskową lub ostatnio odbywał ćwiczenia wojskowe,
 - b) dowódca jednostki wojskowej, do której żołnierz posiada przydział mobilizacyjny,
 - c) wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza rezerwy, trwającego ponad trzy miesiące;
- 3) na kolejny wyższy stopień wojskowy w przypadku, o którym mowa w § 19 ust. 1 pkt. 4:
 - a) wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego lub czasowego żołnierza rezerwy trwającego ponad trzy miesiące;
 - b) stowarzyszenia zrzeszające żołnierzy rezerwy oraz organy władzy publicznej albo podmioty posiadające osobowość prawną, zatrudniające żołnierzy rezerwy.

2. Wniosek:

- 1) o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania na dany stopień wojskowy;
- 2) o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c oraz pkt 3 lit. a, wojskowy komendant uzupełnień przesyła do dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, za pośrednictwem szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego i Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, z zastrzeżeniem pkt 4;

- 3) o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a i b oraz pkt 3 lit. b, przesyła się po uzgodnieniu z właściwym wojskowym komendantem uzupełnień do dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, za pośrednictwem szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego i Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a i b, w przypadku mianowania na pierwszy stopień oficerski, przesyła się po uzgodnieniu z właściwym wojskowym komendantem uzupełnień do dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, za pośrednictwem Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

3. Wniosek, o którym mowa w ust 1 pkt. 3, w uzasadnieniu powinien w szczególności zawierać opis działalności żołnierza w stowarzyszeniach i organizacjach o charakterze proobronnym lub organach władzy publicznej i eksponować jego osobiste zasługi z tytułu wykonywania prac lub zadań na rzecz obronności państwa.

4. Stowarzyszenia zrzeszające żołnierzy rezerwy oraz organy władzy publicznej albo podmioty posiadające osobowość prawną, zatrudniające żołnierzy rezerwy przesyłają wnioski o mianowanie na kolejny wyższy stopień wojskowy w przypadku, o którym mowa w § 19 ust. 1 pkt 4, do wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego lub czasowego żołnierza rezerwy trwającego ponad trzy miesiące.

5. Mianowanie na wyższy stopień wojskowy następuje rozkazem przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

§ 28. Organami właściwymi do mianowania na stopnie wojskowe starszego szeregowego i w korpusie podoficerskim są:

- 1) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szef Służby Wywiadu Wojskowego, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, Dowódca Garnizonu Warszawa, dowódca dywizji, flotylli lub brygady niewchodzącej w skład dywizji, komendant wyższej szkoły oficerskiej oraz dowódca zajmujący równorzędne lub wyższe stanowisko służbowe - do stopnia starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych oraz szef wojewódzkiego sztabu wojskowego;
- 2) dowódca brygady wchodzącej w skład dywizji, dowódca pułku oraz dowódca zajmujący równorzędne stanowisko służbowe - do stopnia starszego sierżanta (starszego bosmana) włącznie w podległej jednostce wojskowej oraz wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza rezerwy, trwającego ponad trzy miesiące.

Rozdział 7

Mianowanie żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny

§ 29. W razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny organami właściwymi do mianowania na wyższy stopień wojskowy żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową są organy, o których mowa w art. 76 ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy, oraz:

- 1) Minister Obrony Narodowej lub Naczelny Dowódca Sił Zbrojnych - na kolejne stopnie oficerskie do stopnia pułkownika (komandora) włącznie;
- 2) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szef Służby Wywiadu Wojskowego, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, Dowódca Garnizonu Warszawa, dowódca dywizji, flotylli lub

brygady niewchodzącej w skład dywizji, komendant wyższej szkoły oficerskiej oraz dowódca zajmujący równorzędne lub wyższe stanowisko służbowe - do stopnia starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych oraz szef wojewódzkiego sztabu wojskowego;

- 3) dowódca brygady wchodzącej w skład dywizji, dowódca pułku oraz dowódca zajmujący równorzędne stanowisko służbowe - do stopnia starszego sierżanta (starszego bosmana) włącznie w podległej jednostce wojskowej oraz wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza rezerwy trwającego ponad trzy miesiące, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) dowódca jednostki wojskowej, oddziału lub pododdziału - do stopnia kaprała (mata) włącznie w podległej jednostce wojskowej, oddziale lub pododdziale.

§ 30. 1. Z wnioskiem o mianowanie na wyższy stopień wojskowy występuje:

- 1) na stopień starszego szeregowego oraz stopnie w korpusie podoficerów - przełożony żołnierza zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy kompanii oraz wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza, trwającego ponad trzy miesiące;
- 2) na stopień wojskowy w korpusie oficerów:
 - a) dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni czynną służbę wojskową,
 - b) wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego żołnierza, trwającego ponad trzy miesiące.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się drogą służbową przełożonemu uprawnionemu do mianowania na dany stopień wojskowy.

3. Mianowanie na wyższy stopień wojskowy następuje rozkazem przełożonego uprawnionego do mianowania na dany stopień wojskowy.

§ 31. 1. Warunkiem mianowania żołnierza na pierwszy stopień wojskowy w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny jest:

- 1) w korpusie podoficerów - posiadanie przez niego wykształcenia co najmniej na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej i zdanie egzaminu na podoficera;
- 2) w korpusie oficerskim - posiadanie przez niego wykształcenia wyższego i zdanie egzaminu na oficera.

2. Mianowanie na kolejny stopień wojskowy może nastąpić w przypadku, gdy żołnierz spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) otrzymał pozytywną opinię służbową;
- 2) jest zdyscyplinowany;
- 3) posiada kwalifikacje wojskowe wymagane na danym stanowisku;
- 4) pełni czynną służbę wojskową przez okres co najmniej sześciu miesięcy, a od ostatniego mianowania upłynął co najmniej jeden rok.

3. Mianowanie może nastąpić na stopień wojskowy nie wyższy niż stopień etatowy zajmowanego stanowiska służbowego.

Rozdział 8

Mianowanie studentów wyższych szkół morskich odbywających zajęcia wojskowe

§ 32. Student wyższej szkoły morskiej odbywający zajęcia wojskowe może być mianowany na wyższy stopień wojskowy do stopnia mata włącznie.

§ 33. 1. Studenta, o którym mowa w § 31, kierownik studium wojskowego mianuje:

- 1) na stopień starszego marynarza - po ukończeniu pierwszego semestru zajęć wojskowych, jeżeli w tym okresie wyróżnił się bardzo dobrymi wynikami w szkoleniu oraz złożył przysięgę wojskową;
- 2) na stopień mata - po ukończeniu zajęć wojskowych i zdaniu egzaminu na oficera.

2. O mianowaniu kierownik studium wojskowego zawiadamia niezwłocznie wojskowego komendanta uzupełnień.

Rozdział 9

Mianowanie osób niepodlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej oraz byłych żołnierzy zawodowych

§ 34. Z wnioskiem o mianowanie na wyższy stopień wojskowy osób, o których mowa w § 2 pkt 3 występują:

- 1) wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące tych osób;
- 2) attaché obrony (wojskowy, morski, lotniczy) w polskim przedstawicielstwie dyplomatycznym w stosunku do osób posiadających obywatelstwo polskie, stale zamieszkujących za granicą w obszarze właściwości danego polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego;
- 3) stowarzyszenia zrzeszające osoby, które brały udział w walkach o niepodległość państwa, wobec osób zrzeszonych w tych stowarzyszeniach;
- 4) stowarzyszenia zrzeszające osoby, które brały udział w misjach pokojowych, wobec osób zrzeszonych w tych stowarzyszeniach.

§ 35. Attaché obrony (wojskowy, morski, lotniczy) w polskim przedstawicielstwie dyplomatycznym przesyła wnioski o mianowanie na wyższy stopień wojskowy osób, o których mowa w § 34, do Wojskowego Komendanta Uzupełnień Warszawa Śródmieście.

§ 36. Stowarzyszenia zrzeszające osoby, które brały udział w walkach o niepodległość państwa, przesyłają wnioski o mianowanie na wyższy stopień wojskowy osób, o których mowa w § 34, do dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr.

§ 37. Stowarzyszenia zrzeszające osoby, które brały udział w misjach pokojowych, przesyłają wnioski o mianowanie na wyższy stopień wojskowy osób, o których mowa w § 34, do wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące tych osób.

§ 38. Z wnioskiem o mianowanie na wyższy stopień wojskowy byłych żołnierzy zawodowych, o których mowa w § 2 pkt 3, występują:

- 1) wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące byłego żołnierza zawodowego;
- 2) stowarzyszenia zrzeszające byłych żołnierzy zawodowych, wobec żołnierzy zrzeszonych w tych stowarzyszeniach;

- 3) organy władzy publicznej albo podmioty posiadające osobowość prawną, zatrudniające byłych żołnierzy zawodowych, wobec żołnierzy zatrudnionych w urzędach tych organów lub w tych podmiotach.

§ 39. Stowarzyszenia zrzeszające byłych żołnierzy zawodowych oraz organy władzy publicznej i podmioty posiadające osobowość prawną przesyłają wnioski o mianowanie na wyższy stopień wojskowy byłych żołnierzy zawodowych, o których mowa w § 38, do wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące tych żołnierzy.

§ 40. 1. Wnioski o mianowanie na wyższy stopień wojskowy, o których mowa w § 2 pkt 3, wojskowy komendant uzupełnień przesyła do dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, za pośrednictwem szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego.

2. Wnioski o mianowanie na wyższy stopień wojskowy, o których mowa w § 38 i § 39, dotyczące byłych żołnierzy zawodowych:

- 1) niepodlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej - wojskowy komendant uzupełnień przesyła do dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, za pośrednictwem szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego;
- 2) podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej - wojskowy komendant uzupełnień przesyła do dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, za pośrednictwem szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego i Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, wojskowy komendant uzupełnień i szef wojewódzkiego sztabu wojskowego, a do wniosku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, także Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, załącza własną opinię.

§ 41. 1. Dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr przedstawia Ministrowi Obrony Narodowej projekt wniosku do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o mianowanie osób, o których mowa w art. 76 ust 8 pkt 1 i 2 ustawy, na pierwszy stopień oficerski podporucznika (podporucznika marynarki) oraz na stopnie oficerskie generałów (admirałów);

2. Dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr przed przedstawieniem wniosku, o którym mowa w ust. 1, dotyczącego osób, które z racji ukończonego wieku lub stanu zdrowia nie podlegają obowiązkowi służby wojskowej, przesyła ten wniosek do Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w celu wyrażenia opinii.

3. Dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr przedstawia Ministrowi Obrony Narodowej projekt decyzji o mianowaniu na wyższy stopień wojskowy inny niż określony w ust. 1 osób, o których mowa w § 2.

§ 42. W przypadku ujawnienia okoliczności powodujących niezasadność mianowania na wyższy stopień wojskowy, organ, który wystąpił z wnioskiem o mianowanie, niezwłocznie zawiadamia o tym bezpośrednio organ uprawniony do mianowania na dany stopień wojskowy.

§ 43. Akt mianowania sporządza organ, który mianuje osobę określoną w § 2 na wyższy stopień wojskowy, albo na jego polecenie, zgodnie z podległością służbową, organ, który wystąpił z wnioskiem o mianowanie.

§ 44. 1. Mianowanym na wyższy stopień wojskowy wręcza się akt mianowania. W przypadku śmierci osoby mianowanej akt ten wręcza się najbliższemu członkowi jej rodziny.

2. Akt mianowania wręcza:

- 1) wojskowy komendant uzupełnień, a w przypadku oficerów mianowanych na stopień wojskowy od stopnia porucznika (porucznika marynarki) do stopnia pułkownika (komandora) - szef wojewódzkiego sztabu wojskowego albo żołnierz zawodowy upoważniony przez organ uprawniony do mianowania;
- 2) attaché obrony (wojskowy, morski, lotniczy);
- 3) w przypadku mianowania na stopnie oficerskie podporucznika (podporucznika marynarki) oraz stopnie oficerskie generałów (admirałów) - organ uprawniony do mianowania lub organ przez niego upoważniony.

§ 45. Wręczenie aktu mianowania następuje zgodnie z ceremoniałem wojskowym.

§ 46. Dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr prowadzi ewidencję osób mianowanych na wyższy stopień wojskowy w trybie niniejszego rozporządzenia.

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 47. Żołnierz rezerwy, który ukończył przeszkolenie wojskowe przed dniem 1 stycznia 2004 r., może być mianowany na pierwszy stopień wojskowy w korpusie oficerów, jeśli spełnił warunki określone w art. 76 ust. 9 pkt 2 ustawy oraz odbył ćwiczenia wojskowe o łącznym wymiarze co najmniej 10 dni.

§ 48. Traci moc rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 maja 2006 r. w sprawie mianowania na wyższy stopień wojskowy osób niepodlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej oraz byłych żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 86, poz. 597 z późn. zm.).

§ 49. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Projektowana nowelizacja rozporządzenia jest skutkiem zmian wprowadzonych ustawą z dnia o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr, poz.). Wprowadzenie w wyżej wymienionej ustawie zmian w art. 76 ust. 8 spowodowało potrzebę modyfikacji rozporządzenia i wskazania zasad, warunków i trybu mianowania na stopnie wojskowe z uwzględnieniem tych zmian.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia określa warunki i tryb mianowania na stopnie wojskowe, uwzględniając w szczególności mianowanie na kolejny wyższy stopień wojskowy żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową oraz żołnierzy rezerwy, obejmuje również tryb składania wniosków o mianowanie i wskazuje organy uprawnione do składania wniosków o mianowanie.

Wprowadzony w projektowanym rozporządzeniu warunek posiadania przez podmiot zatrudniający żołnierzy rezerwy a występujący z wnioskiem o mianowanie osobowości prawnej, pozwala zachować odpowiednią rangę tego typu wyróżnienia.

Traci moc rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 maja 2006 r. w sprawie mianowania na wyższy stopień wojskowy osób niepodlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej oraz byłych żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 86, poz. 597 z późn. zm.)

Ponadto, w związku z koniecznością dostosowania przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony do znowelizowanych przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.) zmienionej ustawą z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2006 r. Nr 144, poz. 1043) zaproponowano korektę treści przepisów zawierających sformułowanie „*pobyt czasowy trwający ponad dwa miesiące*” polegające na zastąpieniu występującego w tym sformułowaniu wyrazu „dwa” wyrazem „trzy”, przez co powstanie nowe sformułowanie o treści „*pobyt czasowy trwający ponad trzy miesiące*”.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty na które oddziałuje projekt aktu prawnego.

Projektowany akt prawny jest modyfikacją rozporządzenia będącego wypełnieniem delegacji zawartej w art. 76 ust. 14 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.) dotyczącą żołnierzy rezerwy.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia poddano uzgodnieniom w Ministerstwie Obrony Narodowej, w tym konsultacjom w Sztapie Generalnym Wojska Polskiego, dowództwach rodzajów Sił Zbrojnych RP oraz stowarzyszeniach zrzeszających żołnierzy rezerwy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu resoru obrony narodowej i budżetu państwa ponieważ jest ono jedynie uzupełnieniem obecnie stosowanego rozporządzenia regulującego przedmiotową problematykę.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy, gdyż dotyczy wyłącznie służby wojskowej i nie wiąże się z powstaniem lub utratą miejsc pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

7. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.